

KOKEMÄEN KAUPUNKI

Talousarvio 2024

Taloussuunnitelma 2024-2026

Sisällys

1 YLEISOSA.....	3
1.1 Yleinen taloudellinen kehitys.....	4
1.2 Taloudellinen tilanne kunnissa	5
1.3 Kokemäen kaupungin taloudellinen tilanne	7
1.4 Kirjanpito.....	9
2 KAUPUNKISTRATEGIA	10
2.1 Kokemäen kaupungin visio ja strategiset tavoitteet	11
2.2 Konserniohjeistus ja tavoitteet	12
2.2.1 Kaupungin yleiset konsernitavoitteet.....	12
2.2.2 Konsernikohtaiset tavoitteet	12
3 TALOUSARVIOEHDOTUS.....	15
3.1 Talousarvion ja -suunnitelman rakenne	16
3.2 Talousarvion sitovuus.....	19
3.3 Vuoden 2024 talousarvion laadinnan tausta ja lähtökohdat	20
3.3.1 Talousarvion vertailtavuus ja talousarvioehdotus tulo- ja menoperusteluineen	20
3.3.2 Toimintatuotot	20
3.3.3 Toimintakulut.....	21
3.3.4 Verotulot	22
3.3.5 Valtionosuudet.....	23
3.3.6 Rahoitustuotot ja – kulut	24

3.3.7	Poistot ja arvonalentamiset.....	24
3.3.8	Tilikauden tulos.....	25
3.4	Tuloslaskelma.....	26
3.5	Rahoituslaskelma.....	28
3.6	Talousarvioon sisältyvät palvelutarjonta- tai muut huomioon otavat muutokset.....	29
3.7	Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto.....	31
4	TOIMINNALLISET TAVOITTEET.....	33
4.1	Positiivisen kuntakuvan luominen.....	34
4.2	Elinkeinorakenteen monipuolistaminen.....	35
4.3	Kuntalaisten hyvinvointi.....	37
4.4	Vihreän siirtymän Kokemäki.....	41
5	HENKILÖSTÖ.....	44
5.1	Talousarvioon sisältyvät henkilöstömuutokset.....	45
5.2	Luottamushenkilö- ja henkilöstöorganisaatio 1.1.2024.....	46
6	TALOUSSUUNNITELMA.....	47
6.1	Yleisperustelut.....	48
6.2	Talouden tasapainotus.....	48
6.3	Laskelmat.....	51
7	INVESTOINNIT.....	57

1 YLEISOSA

1.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talouskehitys pysyy kuluvana vuonna nollan tuntumassa, kun hintojen ja korkojen nousu vähentävät kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Ulkomaankaupan nettovaikutus kasvuun sen sijaan on positiivinen, kun tuonti vähenee selvästi vahvan edeltävän vuoden jälkeen. Vuonna 2024 BKT kasvaa 1,2 prosenttia kotitalouksien ostovoiman kohentuessa, kun hintojen nousu hidastuu ja kotitalouksien tulot kasvavat. Talouskasvua heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Investointinäkymät ovat muuten valoisat, erityisesti tuulivoimainvestointisuunnitelmia on erittäin paljon. Vuonna 2025 talouskasvu vahvistuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvun lisäksi vihreän siirtymän investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää. Työllisyys notkahtaa tänä vuonna, mutta kasvaa taas ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia.

Keskipitkällä aikavälillä talouden tuotannon arvioidaan kasvavan maltillisesti. Vuonna 2026 bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan noin 1,7 prosenttia ja vuonna 2027 1,6 prosenttia. Bruttokansantuotteen kehitystä tukee muun muassa yksityisten investointien kasvu, jonka arvioidaan elpymään markkinakorkojen laskun seurauksena.

Suomen julkisen talouden rahoitusasema heikkenee vuonna 2023. Talouskasvu on seisahtunut ja monet aikaisemmin päätetyt toimet kasvattavat kuluvan vuoden alijäämää. Hallituksen päättämistä julkista taloutta vahvistavista toimista huolimatta julkinen talous heikkenee lähivuosina. Talouskasvu kiihtyy keskipitkällä aikavälillä lähivuosiin verrattuna, ja samaan aikaan myös sopeutustoimet purevat ja rahoitusasema alkaa kohentua. Julkinen talous pysyy kuitenkin huomattavan alijäämäisenä.

Julkinen velkasuhde on kohonnut korkealle tasolle historiaan nähden rakenteellisten syiden ja vuosikymmenen alun kriisien johdosta. Sopeutustoimista huolimatta velkasuhde kasvaa hiljalleen ennustejaksolla. Sopeutustoimien vaikutusta vaimentaa korkomenojen kasvu. **Julkinen talous on pidemmällä aikavälillä rakenteellisesti alijäämäinen ja siten julkisessa taloudessa on kestävyysvaje.**

Valtionhallinto on julkisen talouden sektoreista alijäämäisin. Hallituksen päättämiä sopeutustoimia kohdistuu myös valtionhallintoon. Säästöjä kohdistuu muun muassa toimintamenoihin ja tulonsiirtoihin. Toisaalta panostuksia tehdään esimerkiksi T&K-toimintaan. Lähivuosille on myös budjetoitu varautumiseen liittyviä menoja. Verotulojen kasvu on kohtuullista, kun monien veropohjien kasvu kiihtyy talouskasvun nopeutuessa. Valtion alijäämä kuitenkin pienenee kovin verkkaisesti ja alijäämä pysyy suurena koko tarkastelujaksolla.

Paikallishallinnossa kuntahallinto jää painelaskelmassa edelleen hieman alijäämäiseksi. Ikääntyvä rakennuskanta, muuttoliike ja infra-rakentaminen pitävät kuntien investointimenot korkeina. Hyvinvointialueiden arvioidaan olevan alijäämäisiä aloitusvuoden lopulla. Alijäämä johtuu muun muassa mittavista investoinneista sekä henkilöstömenoista. Hyvinvointialueisiin kohdistuu säästöjä myös hallitusohjelmasta. Hyvinvointialueiden omat säästöt huomioidaan ennusteessa sitä mukaan, kun niistä on saatu riittävä varmuus.

Lähde; Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2024, valtiovarainministeriön julkaisuja – 2023:70

1.2 Taloudellinen tilanne kunnissa

Kuntatalouden ennuste heikentyi - kuntakenttä eriytyvässä.

Poikkeukselliset, sote-uudistuksen verohäntien vahvistamat maan keskiarvoluvut kätkevät taakseen kuitenkin sen, että kunnittaiset vaihtelut talouden tilassa ovat huomattavan suuret. Taloudellinen menestys ei seuraa pelkästään kunnan elinvoimaa tai hyvää päätöksentekokykyä, vaan riippuu nyt harvinaisen paljon vuosien 2022 ja 2023 taitekohtaan ajoittuvan sote-siirtolaskelman vaikutuksista kunnan menoihin ja tuloihin. Yksittäisen kunnan siirtyvien kustannusten ja tulojen välillä voi olla suuria eroja, mikä aikaansaa sen, että osalla kunnista sote-siirto parantaa niin sanottua kunnan talouden tasapainoa ja osalla se heikentää sitä.

Tilanteen repiävyys alkaa näkyä kuntakentässä toden teolla vuodesta 2024 eteenpäin, kun kustannukset nousevat, talouskasvu kehittyy vaihteeksi ja poikkeukselliset ve-roerät väistyvät kuntien tilityksistä pois. Tulopohjaa leikkaa lisää myös sote-siirtolaskelman tarkentuminen, kun reilun 200 miljoonan euron lisäleikkaus nettoutetaan pois monien kuntien valtionosuusmäärärahasta. Kaikkien kuntien valtionosuuksia nipistää kuluvalle hallituskaudella yhden prosenttiyksikön indeksijarru.

Kuntien ja kuntayhtymien kehitysarvio 2024–2027 onkin heikentynyt viime kevään en-nusteesta selvästi. Kuntasektorin investoinnit huomioiva rahoitusjäämä jää 2024–2027 selvästi alijäämäiseksi ja kuntien lainakanta nousee noin viidellä miljardilla eurolla. Kun-tien talouden velkaantuminen johtuu kuntien mittavista investoinneista, henkilöstö-menojen kasvusta sekä edelliseen kehitysarvioon nähden heikentyneestä verorahoi-tuksesta. Painelaskelmien mukaan heikoimmin pärjäävät pienet, alle 5000 asukkaan kunnat.

Koko maan ennusteessa on kuntien kesken kuitenkin suurta, aikaisempaa epäloogi-sempaa vaihtelua. Väestöpohjan muutokset, kuntien kaventunut tehtäväkenttä ja sote-uudistuksen rahoituslainsäädäntö on jakanut kuntakentän uudelleen. Lukuisten sote-rahoituspäätösten yhteisvaikutus yksittäisen kunnan tulopohjaan on varsin satun-nainen. Joillakin kunnilla valtionosuudet ovat miinuksella yhä vuonna 2027.

Kuntatalousohjelman kehitysarvioon ei ole sisällytetty kaikkia hallituksen kuntalinjauksia, kuten esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustusten tason leikkaamista. Voidaan kuitenkin melko varmalla todennäköisyydellä sanoa, että kuntatalous selvisi hallitusohjelman sopeutustoimista varsin kohtuullisesti. Iso kiitos tästä kuuluu kuitenkin epäsuositulle kiinteistöveron kiristykselle, jossa maapohjan kiinteistöveroprosentti eriytetään yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen vaihteluvälin alaraja korotetaan 0,93:sta 1,30:aan. Euromääräisesti kiristyksestä hyöttyy erityisesti pääkaupunkiseutu, jolle kasaantuu myös suurin osuus kuntatalouden investointitarpeista.

Jos kiinteistöveron kiristys ei toteudu niin kuntatalous heikkenee hallituksen päätösten seurauksena jo vuonna 2024. Jos talouskasvu on hallituskauden lopulla oletettua heikompaa ja työttömyys oletettua korkeampaa niin sosiaaliturvaleikkausten hintalappu kuntataloudelle nousisi huomattavasti edellä mainitusta arvioista. Heikentävät vaikutukset osuvat pahimmillaan jälleen samoihin kuntiin kuin sote-uudistuksen tulopohjan leikkaukset.

On valitettavaa, että hallituksen päätökset eivät tähtää kuntatalouden vahvistumiseen. Koko julkista taloutta hallitusohjelman päätösperäiset toimet vahvistavat nettomääräisesti noin 3,1 miljardilla eurolla vuoden 2027 tasossa. Valtio on julkisen sektorin alasektoreista alijäämäisin.

Hallitusohjelman ulkopuolelta kuntien tilannetta kuitenkin helpottaa työnantajan työttömyysvakuutusmaksun alennus vuonna 2024. Jos se otetaan mukaan valtion toimenpiteiden tarkasteluun, niin muutosten yhteisvaikutus kääntyy nettona arviolta noin 0,2 miljardia euroa kuntataloutta vahvistavaksi.

Hallituksella ja kunnilla on ikäviä päätöksiä edessä

Julkisen talouden tilanne on nyt huolestuttavampi kuin hallitusohjelmaa tehdessä. Talouskasvu on seisahtunut ehkä odotettua pidemmäksi aikaa ja monet eri tekijät, muun muassa hallitusohjelman määräaikainen investointiohjelma, korkomenot sekä turvallisuuteen liittyvät hankinnat, kasvattavat julkisen sektorin alijäämää. Hallituksen talous- ja finanssipolitiikan linja nojaa menosopeutukseen ja työllisyyttä edistäviin rakenteellisiin uudistuksiin. Samaan aikaan veroaste kuitenkin laskee ja uusia julkista taloutta heikentäviä päätöksiä, kuten varainsiirtoveron muutokset, tehtaillaan tiheästi. Myös sopeutustoimien määrä on kutistunut jonkin verran alkuperäisistä tavoitteista.

Riskit odotettua heikommasta työllisten määrän lisäyksestä sekä talouskasvusta ovat suuret. Jo nyt tiedetään, että hallituksella on viimeistään puoliväliriihessä edessään ikäviä päätöksiä. Sama koskee myös kuntia. Kuntien talousjohtajat ennakoivatkin kuntatalousohjelman ennusteen mukaisesti talousnäkymiensä nopeaa heikentymistä ja uusien sopeutustoimien tarpeen voimakasta kasvua.

Sopeutuspaineeet näkyivät syyskuussa toteutetussa Kuntaliiton kaikkien aikojen ensimmäisessä talousbarometrissä. Kuntien talousjohtajien odotuksia keräävään barometriin vastasi 129 kuntaa. Lähes puolet vastanneista kunnista raportoivat myös merkittävästä kunnallisveroprosentin nousupaineesta vuodelle 2024. Tulos on odotettu, sillä kuntatalous ei ole sotien jälkeen enää entisensä. Toimintamenot ja tulot ovat puolittuneet aiemmasta, mikä tekee kuntataloudesta suhdanneherkemmän ja haavoittuvamman. Leikkauspöydälle asetetaan syksyn talousarviovalmistelussa paitsi kuntien menot niin myös yhä kasvavat investoinnit sekä kuntaverot.

Lähde; Kuntaliitto, pääekonomisti lokakuu 2023

1.3 Kokemäen kaupungin taloudellinen tilanne

Kokemäen kaupunginvaltuusto on edellisvuosien aikana hyväksynyt yksimielisesti tavoitteen, jonka mukaan kaupungin talous on pidettävä sellaisessa kunnossa, ettei taseeseen kerry kumulatiivista alijäämää tai jos sitä kertyy, niin tavoitteena on, että alijäämä tulee katetuksi Kuntalain 110 §:ssä mainitussa neljän vuoden aikana. Valtuuston hyväksymä tavoite on ollut yksi osa voimassa olevaa kuntastrategiaa. Kaupunginvaltuuston vahvistamassa kuntastrategiassa yhtenä kunnan toimintaa ohjaavana arvona on vastuullisuus. Strategian mukaan **"Kaupungin taloutta hoidetaan vastuullisesti"**. Käytännössä talouden vastuullinen hoitaminen tarkoittaa useita eri asiakokonaisuuksia lähtien pienistä yksityiskohdista aina suuriin kokonaisuuksiin.

Suurimpina kokonaisuuksina on yhä edelleen pidettävä seuraavien asiakohtien hallitsemista:

- estää taseeseen kertyvän alijäämän syntyminen
- pitää kaupungin vieraanpääoman määrä sellaisena, ettei sen hoitaminen (lyhennykset+korot) vaaranna kaupungin toiminnan järjestämistä
- pidättäytyä sellaisten taloudellisten sitoumusten ja vastuiden antamisesta, joihin sisältyy merkittävä taloudellinen riski ja jotka voivat vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.

Kokemäen kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös oli 0,5 M€ ylijäämäinen. Ylijäämän syntymiseen vaikutti olennaisesti edellisvuosien tapaan valtion koronapandemian johdosta myöntämät valtionavustukset. Avustusten perusteena olivat testattujen määrä, annettujen rokotteiden määrä, jäljittämisten määrä sekä hoitopäivien määrä.

Kokemäen kaupunki on viimeisten vuosien aikana onnistunut pitämään toimintakatteen (=nettokäyttötalousmenot) vuosittaisen kasvun suhteel-

lisen maltillisella tasolla. Vuosien 2019 – 2022 aikana toimintakatteen keskimääräinen vuosikasvu on ollut 3,1 %, vaihteluvälin ollessa -2,2 %:sta + 6,5 %:iin.

Vuoden 2023 talousarvio laadittiin alkujaan noin 100 000 euroa alijäämäiseksi. Vuoden aikana talousarvioon on tehty useita muutoksia. Tehtyjen muutosten johdosta talousarvio on noin 600 000 ylijäämäinen. Sote-ratkaisun myötä ja siihen liittyvien yksittäisten kertaluonteisten tekijöiden johdosta vuoden 2023 tulos tulee olemaan lokakuun 2023 arvion mukaisesti noin 1,9 M€ ylijäämäinen. Kertaluonteisia tuloja kertyy kunnallisvero- ja osasto-osalta, koska tammikuun 2023 verotilitykset maksettiin kunnille vanhojen korkeampien veroprosenttien mukaan. Kertaluonteisen erä on myös Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän purkamisesta johtuva noin 900 000 euron satunnainen tuotto.

Edellä olevan johdosta kaupungin taseessa olevan 4,5 M€ kumulatiivisen ylijäämän ennakoitaan kasvavan noin 6,4 M€:oon.

Ylijäämäisistä tilinpäätöksistä huolimatta Kokemäen kaupungin taloudessa on muiden satakuntalais kuntien tavoin ongelma, joka tulee vaikuttamaan jatkossa kunnan toimintaan ja toiminnan rahoitukseen. Asukasluvun pysäyttäminen on kaupungin talouden turvaamisen kannalta tärkein osatekijä.

Kaupungin asukasluku on vähentynyt viimeisen 10 vuoden (2013-2022) aikana keskimäärin noin 98 henkeä/vuosi eli keskimäärin noin 1,3 %/vuosi. Vuosien 2021 ja 2022 aikana asukasluvun väheneminen tasaantui noin -50 henkilöön/vuosi, mutta vuoden 2023 aikana asukasluvun lasku on jälleen kiihtynyt ja lokakuun 2023 asukasluku 6 794 eli 111 pienempi kuin asukasluku 31.12.2022. Asukasluvun väheneminen vaikuttaa olennaisesti kaupungin verotuloihin ja valtionosuuksiin ja kunnan yleiseen toimeliaisuuteen. Jotta kaupungin talous saadaan pidettyä sellaisena, mikä takaa kunnan olemassaolon jatkumisen, on kaupungin palvelurakennetta ja -varustusta jatkossakin tiivistettävä ja tehostettava.

Ajalla 1-9/2023 syntyneiden lukumäärä oli 25, vuoden 2022 vastaavan ajan lukumäärä oli 33 ja vuoden 2021 vastaavan ajan lukumäärä 35 henkilöä.

Kaupungin asukasluku oli lokakuun 2023 lopussa 6 794. Vuotta aiemmin eli 30.10.2022 asukasluku oli 6 927 eli vähennys oli 1,9% eli 133 henkilöä.

1.4 Kirjanpito

Kuntalain 112 §:n mukaan kunnan kirjanpitovelvollisuudesta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä on sen lisäksi mitä kuntalaissa säädetään soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaissa säädetään. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain 113-116 §:n soveltamisesta.

Kuntalain 113 §:n mukaan tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, johon kuuluvat tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutusvertailu ja toimintakertomus.

Kirjanpidon on tuotettava talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden seurannassa tarvittavat tiedot. Investointimenot ja pääomarahoitus sisältyvät talousarvioon ja kirjanpidon on tuotettava myös rahoitusosan seurannassa tarvittavat tiedot.

2 KAUPUNKISTRATEGIA

2.1 Kokemäen kaupungin visio ja strategiset tavoitteet

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntalain 110 §:n mukaisesti talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kuntastrategian vuosille 2022-2025 joulukuussa 2021 pitämässään kokouksessa. Strategiassa on määritelty kaupungin visio, arvot sekä painopistealueet.

Kaupungin strategiassa arvoiksi on määritelty vastuullisuus ja avoimuus, lapsiystävällisyys, yhteisöllisyys, yritysmyönteisyys sekä ympäristöystävällisyys.

Strategia-asiakirjassa painopistealueiksi on hyväksytty

1. positiivisen kuntakuvan luominen,
2. elinkeinorakenteen monipuolistaminen,
3. kuntalaisten hyvinvointi sekä
4. vihreän siirtymän Kokemäki.

Painopistealueiden mukaisesti strategiaan on kirjattu toimenpideehdotuksia. Lautakuntien talousarvion valmistelun yhteydessä esittämät ja tarkentamat toiminnalliset tavoitteet on kirjattu strategia- ja hyvinvointisuunnitelma-asiakirjoihin. Toimenpideehdotukset ovat samat kuin vuoden 2023 talousarviossa, joten osa niistä on jo toteutunut. Edellä mainittujen asiakirjojen osakokonaisuudet on esitetty tämän talousarvion kohdassa 4. Toiminnalliset tavoitteet.

2.2 Konserniohjeistus ja tavoitteet

2.2.1 Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

Konserniohjeen mukaisesti kaupunginvaltuusto on kaupunkikonsernin ylin päätöksentekuelin. Valtuuston tehtävänä on määrittää ja hyväksyä kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä kaupungin omistajapolitiikan linjaukset. Omistajaohjausta toteutetaan konserniohjeen mukaisesti mm. siten, että tytäryhtiöt ovat sitoutuneet hankkimaan konsernijaoston ennakkokannan konserniohjeessa määritellyissä asioissa. Samoin yhtiöt ovat sitoutuneet konserniohjeen mukaiseen raportointiin.

Sote-ratkaisun johdosta kaupungin talousarvio ja tilinpäätös pienevät euromääräisesti noin 60 %:lla. Tämän johdosta konserniyhtiöiden suhteellinen euromääräinen painoarvo kaupungin taloudessa kasvoi huomattavasti, jolloin kaupungin konsernijohdon tulee jatkossa tarkastella yhdessä yhtiöiden toiminnallisten ja taloudellisten ratkaisujen merkitystä entistä tarkemmin.

2.2.2 Konsernikohtaiset tavoitteet

Kiinteistöosakeyhtiöt: Kiinteistö Oy Kokemäen Teljän Talot ja Kiinteistö Oy Hakatienkartano

Yhtiöiden pääomarakennetta tulee pyrkiä edelleen parantamaan johdonmukaisesti muun muassa lainajärjestelyillä sekä Valtiokonttorin/ARA:n avustuksin ja mahdollisin lainaehtojen helpotuksin.

Peipohjassa sijaitseva huonokuntoinen rivitalo (Myyränkatu 5, neljä asuntoa) tulee purkaa.

Koy Hakatienkartanolle annettu tehtävä selvittää vuokra-asuntokannan kysyntä ja tarjonta tulee suorittaa maaliskuun 2024 loppuun mennessä.

Asuntojen kohtuullista asumistasoa sekä vuosikorjauksia pyritään toteuttamaan tulorahoituksen voimin.

Yhtiön tulee mahdollisuuksien mukaan varautua akkumateriaalitehtaan rakennusvaiheen edellyttämään asuntotarpeeseen.

Sopeuttamistoimien kustannuksia pyritään kattamaan myös projekti-kohtaisilla Valtiokonttorin ja/tai ARA:n avustuksilla.

Koska sopeuttaminen aiheuttaa kirjanpidollisia alaskirjauksia ta-seesta, alaskirjausten ja suunnitelman mukaisten poistojen vaikutuk-sesta yhtiölle ei aseteta positiivista tulostavoitetta.

Kokemäen Lämpö Oy

Liikevoittoprosentti vähintään 10,00 %. Omavaraisuusaste tulisi olla vähintään välttävällä tasolla eli suurempi kuin 15 %. Kyseinen tavoite on asetettu alun perin vuoden 2020 talousarviossa, joten tavoite on ollut useampivuotinen. Yhtiön nykyinen omavaraisuusaste 13 % on ta-soa heikko.

Yhtiöllä tulee olla laadittuna 1-3 vuoden suunnitelma, johon on kir-jattu kaikki tiedossa olevat kunnossapito/peruskorjaus tmv inves-toinnit. Suunnitelmasta tulee selvittää myös se, rahoitetaanko inves-toinnit yhtiön omalla vai ulkopuolisella rahoituksella. Suunnitelma tulee saattaa kaupungille tiedoksi maaliskuun 2024 loppuun men-nessä.

Yhtiön rahoituksen suunnitelmallisuutta tulee kokonaisuudessaan parantaa.

Kokemäen Teollisuuskylä Oy

Yhtiö myytyä omistamansa valokuituverkon vuodenvaihteessa 2021/2022 Valokuitunen Oy – nimiselle yhtiölle pieneä yhtiön liike-vaihto tällöin olennaisesti ja on nyttemmin ollut hyvin vähäistä.

Tavoitteena on pitää yhtiön taloudellinen tila hyvänä, joka tarvitta-essa mahdollistaa yritystoiminnassa jo aloitettujen tehtävien ratkai-sujen jatkamisen. Yhtiö sitoutuu siihen, että sen käytössä olevat lii-ketoiminnan ulkopuoliset varat ovat omistajayhteisön käytössä kor-vausta vastaan.

Kokemäen Vesihuolto Oy

Liikevoittoprosentti tulisi olla vähintään tyydyttävällä tasolla. Tyydyttävä taso vaatii noin 10 % liikevoiton. Yli 10 % liikevoiton katsotaan tasoksi hyvä.

Omavaraisuustavoite vähintään 50 %, joka vastaisi asteikolla erinomaista tasoa, kun taas 35-50% tasoa hyvä.

Sovitaan vuonna 2025 maksuun tulevan vuonna 2012 toteutetun jätevesiviemäriverkoston kaupan viimeisen maksuerän (0,5M€) maksuajankohdan muutos ja siihen liittyvä korkokulu.

3 TALOUSARVIOEHDOTUS

3.1 Talousarvion ja -suunnitelman rakenne

Talousarvion käsittelyä, hyväksymistä, velvoittavuutta, sisältöä ja rakennetta sekä talousarvioperiaatteita koskevat säännökset on koottu kuntalain (410/2015) § 110. Siinä säädetään myös vuotta pitemmän aikavälin toiminnan ja talouden suunnittelusta.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve kateetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Kunnan kokonaistaloutta kuvataan talousarvion ja -suunnitelman tuloslaskelmaosassa ja rahoituslaskelmaosassa. Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat verotulot, valtionosuudet ja varsinaisen toiminnan menot ja tulot sekä suunnitelman mukaiset poistot. **Vakaan talouden lähtökohtana on, että toiminnan menokehitys sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen.** Sopeutuksen onnistuminen on nähtävissä tuloslaskelmaosassa tulo-rahoituksen riittävyytenä eri suunnitelmavuosina. Tuloslaskelmaosasta suoraan saatavat tunnusluvut ovat toimintakate/toimintajäämä, käyttökate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli- tai alijäämä.

Muodollista tulojen ja menojen tasapainottamista eli pyrkimystä nollatulokseen ei kuntalaki edellytä vuositasolla. Tilikauden tulos talousarviossa tai yksittäisenä suunnitelmavuotena voi olla yli- tai alijäämäinen.

Tilikauden tuloksen kehityksen arvioinnissa on taloussuunnitelmalla keskeinen merkitys. Kunnanhallituksen tulee tehdä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Tasapainotuksessa kunnanhallitus joutuu ottamaan kantaa siihen, mitä muutoksia kuluvan vuoden tai seuraavaan talousarvioon ja -suunnitelmaan on tehtävä.

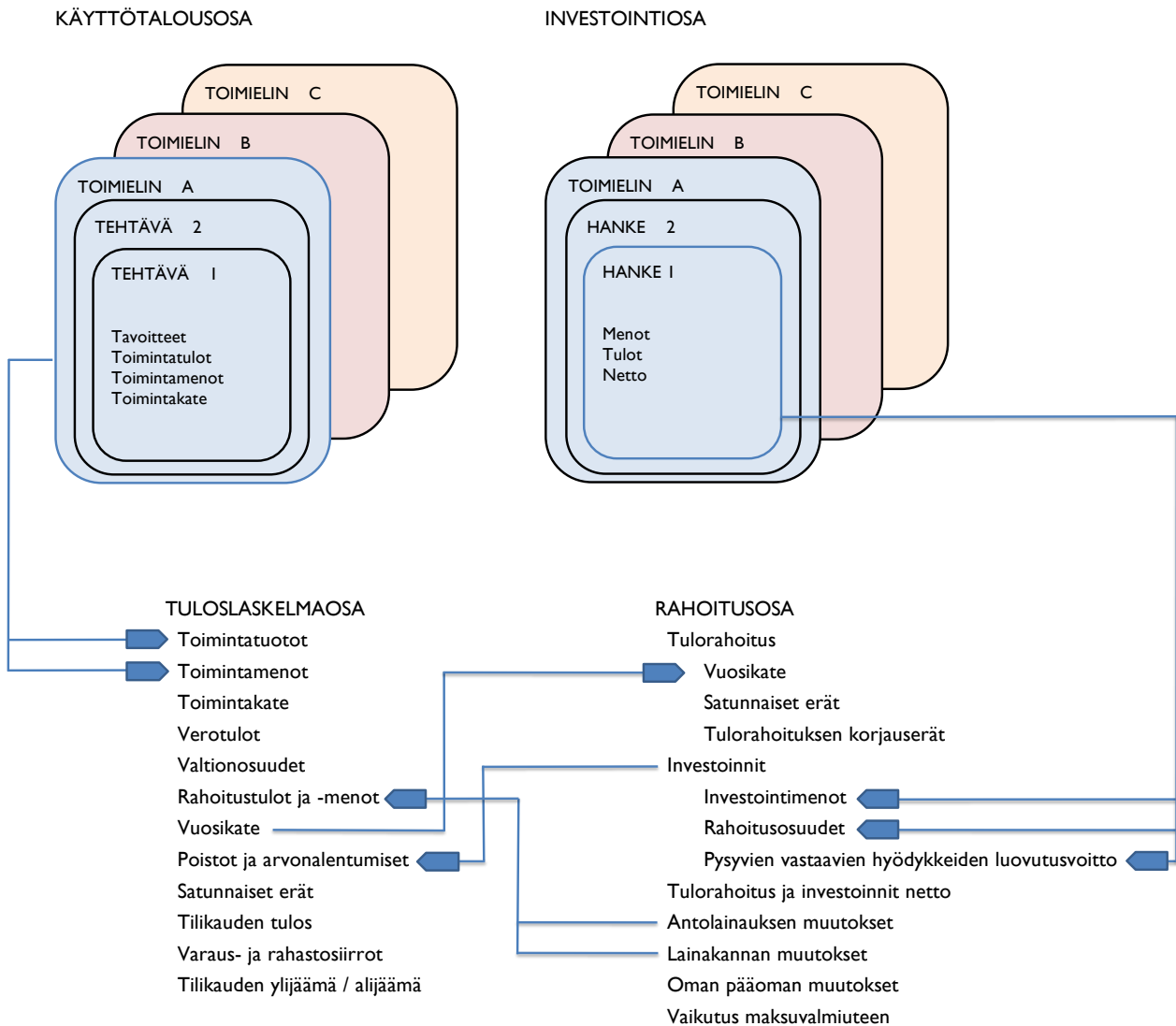
Rahoitussuunnitelmalla osoitetaan, kuinka kunnan menot rahoitetaan. Sen avulla kootaan tulorahoitus ja pääomarahoitus sekä investointien hankintamenot ja muut pääomamenot yhteen laskelmaan. Kunnan toiminnan häiriötön jatkuminen edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö. Jos tulorahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava pääomarahoitus. Pääomarahoitusta ovat lainan otto ja kuntayhtymässä lisäksi jäsenkuntien oman pääoman ehtoiset sijoitukset. Kunta voi kattaa rahoitustarpeen myös toimintapääomaa vähentämällä, mikä voi merkitä rahoitus- tai vaihto-omaisuuteen sitoutuneen pääoman vapauttamista taikka lyhytaikaisen vieraan pääoman lisäystä.

Talouden vakaus edellyttää myös, etteivät sitoumukset ja niihin liittyvät riskit ylitä kunnan voimavaroja. Sitoumuksia, joihin liittyy erityinen riski, ovat lainatakausten ja muiden vakuuksien antaminen yhteisöille. Merkittäviä riskejä voi liittyä myös kunnan investointihankkeisiin sekä luotonantoon elinkeinotoimintaa harjoittaville yhteisöille.

Kuntalain 110 §:n talousarvion rakennetta koskevalla säännöksellä pyritään yhtenäiseen talousarviokäytäntöön. Kunnan ja kuntayhtymän talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa. Lisäksi tarvitaan yleisperustelut ja liitteet.

Talousarviolla ja taloussuunnitelmalla on kaksi näkökulmaa, jotka määräävät suunnitelmien rakenteen. Nämä ovat:

- a) **kokonaistalouden näkökulma**
 - tuloslaskelmaosa
 - rahoitusosa
- b) **toiminnan ohjauksen näkökulma**
 - käyttötalousosa
 - investointiosa

Tuloslaskelma- ja rahoitusosan väliset yhdysnuolet kuvaavat talousarviossa esiintyvien eri osa-alueiden oleelliset keskinäiset yhteydet.

Tuloslaskelmaosassa oleva vuosikate luo pohjan rahoitusosan rahavirtalaskelmalle. Tulorahoituksen tulisi yksin tai yhdessä ottolainojen sekä oman pääoman lisäyksen kanssa kattaa investointimenot, jotta kunnan maksuvalmius ei kärsisi olennaisesti. Vakaassa taloudessa vuosikatteen tulee esim. viiden vuoden tarkastelussa kattaa vastaavan ajan investointimenot. Mikäli näin ei toteudu, kunta velkaantuu.

Toimielimen tekemä ja rahoitusosassa ilmenevä investointi jaksotetaan vuosipoistoina tuloslaskelmaosaan kuluksi. Rahoitusosassa kuvatut lainakantojen muutokset, kuten lainojen korot, vaikuttavat niin ikään tuloslaskelmaosassa rahoitustuloihin ja -kuluihin.

3.2 Talousarvion sitovuus

Talousarvion käyttötalousosa on valtuustoon nähden sitova seuraavasti:

Yleishallinto

Vaalit, eri toimielimet, hallinto-osasto, muut palvelut, sisäiset palvelut, projektit

Elinvoimalautakunta

Elinvoimapalvelut, työllistäminen ja nuorten työpaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus, toisen asteen koulutus, kansalaisopisto ja musiikillinen koulutus, liikunta ja urheilu, nuorisotoimi, yleinen kulttuuritoimi ja museo, kirjasto

Tekninen- ja ympäristölautakunta

Hallinto, kaavoitus- ja mittausuotoimi, yleiset alueet, kiinteistöjen hoito, tilahallintopalvelut, ympäristöterveydenhuolto, ympäristötoimi ja rakennusvalvonta

Yhteiset erät

Verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut, poistot, satunnaiset erät, varaukset, rahastojen lisäys/vähennys

Investointimenojen osalta talousarvio on valtuustoa sitova hankekohtaisesti liitteenä olevan investointiosan mukaisesti. Kaupunginhallitus voi talousarviovuoden aikana muuttaa investointiosan kustannuspaikan määrärahoja, jos yksittäinen määrärahamuutos on enintään +/-70 000 euroa eikä muutoksella lisätä investointien nettomäärää.

Vuosien 2025-2026 investointisuunnitelma on alustava arvio, eikä se ole valtuustoa sitova.

Myönteinen valtionavustuspäätös tai muun ehdon täytyminen on edellytys erikseen merkityille investointikohteille.

Menomäärärahat ja tuloarviot ovat sitovia bruttomääräisinä.

3.3 Vuoden 2024 talousarvion laadinnan tausta ja lähtökohdat

Käsitellessään viime vuosien talousarvioita ja -suunnitelmia ja tilinpäätöksiä Kokemäen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt samalla yksimielisesti tavoitteen, jonka mukaan kaupungin talous tulee pitää sellaisena, ettei taseeseen kerry kumulatiivista alijäämää tai jos kertyy, niin kertyneet alijäämät saadaan katettua Kuntalain määräämän ajan kuluessa.

Kaupunginhallitus antoi elokuussa 2023 lautakunnille vuoden 2024 talousarviokehityksen.

Vuoden 2023 alusta toteutettu sote-uudistus muutti vuoden 2024 talousarvion laadintaa olennaisesti, koska toimintamenot ja tulot pienenevät kumpikin noin 60 %:lla. Teknisesti vuoden 2024 talousarvion laadintaan vaikutti myös se, että kaupunki ulkoisti taloushallinnon kirjanpidon. Uuteen taloushallintojärjestelmään siirryttiin 1.4.2023 lukien ja uusi budjetoitiohjelma saatiin käyttöön syyskuussa 2023. Muutokset viivästyttivät ja työllistivät talousarvion laadintaa normaalia enemmän. Oman haasteensa talousarvion laadintaan toi myös vuoden 2022 sotekulujen kasvu koko valtakunnan alueella ja muutoksen huomioiminen vuoden 2024 valtionosuuksissa.

Edellä mainitusta teknisestä haasteista huolimatta talousarviokehityksen ja vuoden 2024 talousarvion laadintaa helpotti se, että vuoden 2022 tilinpäätös oli positiivinen samoin kuin vuoden 2023 arvioitu tulos. Taseeseen kertyväksi arvioitu kumulatiivinen ylijäämä antaa hetkellisen tauon talousarvioiden laadintaan, mutta on syytä huomata, että vuosien 2020-2022 ylijäämäiset tilinpäätökset perustuivat lähes yksinomaan valtion maksamiin koronapandemiaavaltionosuuksiin – ja avustuksiin.

3.3.1 Talousarvion vertailtavuus ja talousarvioehdotus tulo- ja meno-perusteluineen

Vuosien 2023 ja 2024 talousarvion tuloslaskelmat ja käyttötalousosat ovat keskenään vertailukelpoisia, koska mitään olennaisia hallinnollisia ratkaisuja ei ole tapahtunut ko. vuosien välillä.

3.3.2 Toimintatuotot

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän noin 5,1 M€. Sisäisten toimintatuottojen osuus tästä on noin 1,4 M€. Sisäiset toimintatuotot koostuvat lähes

yksinomaan ruoka -ja puhtaanapitopalveluiden muilta osastoilta perimistä maksuista.

Uutena toimintatuottona talousarviossa Kokemäen kaupungin osuus Harjavallan terveystalokeskuskiinteistön vuokratuotosta. Kokemäen kaupunki omistaa ko. kiinteistön puoliksi Harjavallan kaupungin kanssa ja hyvinvointialue on vuokralaisena kiinteistössä ja maksaa kiinteistön omistajille pääomavuokraa vuositasolla yhteensä noin 0,68 M€ koko kiinteistöstä. Laaditun sopimuksen mukaisesti kiinteistöön kohdistuvat tulot ja menot jaetaan tasan siten, että kiinteistön taloushallinnon ja isännöinnin järjestämisestä Kokemäen kaupunki maksaa Harjavallan kaupungille.

Varhaiskasvatusmaksuja on budjetoitu kertyväksi vuodelle 2024 yhteensä 162 000 euroa. Vuonna 2021 maksuja kertyi kaikkiaan 286 000 euroa. Viime vuosina on tehty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin useita kertoja tulorajamuutoksia, joiden seurauksena kunnan saamat varhaiskasvatusmaksut ovat pienentyneet. Kokemäellä vuonna 2021 maksuttoman varhaiskasvatuksen piirissä oli noin 40 % hoidossa olevista lapsista. Syksyllä 2023 maksuttomassa varhaiskasvatuksessa oli noin 63 % lapsista.

Toimintatuottoihin on kirjattu myös mahdolliset myyntivoitot. Myyntivoittoa on arvioitu saatavan noin 13 000 euroa eli huomattavasti vähemmän kuin edellisvuosina.

Talousarvio ei sisällä uusia maksuja. Toimintavuoden aikana tullaan kuitenkin tekemään normaalit vakiintuneet maksujen tarkistukset.

3.3.3 Toimintakulut

Toimintakulujen määräksi on arvioitu 21,26 M€ eli noin 0,35 M€ (1,7%) vuoden 2023 toimintakuluja enemmän.

Palkkamäärärahoja on varattu kaikkiaan 10,48 M€ eli 0,27 M€ eli noin 2,6 % enemmän kuin vuoden 2024 talousarviossa. Kunnalliset virka ja työehtosopimukset ovat voimassa huhtikuun 2025 loppuun asti. Vuoden 2024 sopimuskorotusajankohdat ovat 1.2.2024 (0,4%) ja 1.6.2024 (3,6 %). Vuoden 2024 palkat on arvioitu siten että syyskuun 2023 tehtäväkohtaisia palkkoja on korotettu 2,5 %:lla.

Henkilöstösivukulujen määrä vähenee noin 40 000 eurolla. Vähennys työllisyysrahaston hallinnoiman työttömyysvakuutusmaksuprosentin olennaiseen pienemiseen. Maksuprosentti oli vuonna 2023 1,74 % ja vuonna 2024 0,92 %. Euromääräinen vaikutus on noin 100 000 euroa.

Henkilöstökulujen yhteismäärä on 12,96 M€ eli noin 220 000 euroa suuremmat kuin vuoden 2022 talousarviossa. Henkilöstömenot muodostavat sote -ratkaisun jälkeen noin 61 % kaupungin kaikista käyttötalousmenoista.

Talousarvio sisältää yhden uuden toimen perustamisen. Kaikki henkilöstömuutokset on luetteloitu talousarvion luvussa 5 Henkilöstö.

Muiden kuin henkilöstökulujen arvioinnissa on talousarvion laadintavaiheessa pyritty realistisuuteen eikä lautakuntien talousarvioesityksiin ole tehty juurikaan mitään olennaisia karsintoja. Tehdyt muutokset ovat olleet lähinnä teknisiä, tarkentavia tai vähäisiä käyttötalousmäärärahoja vähentäviä.

3.3.4 Verotulot

Kunnallisvero

Kokemäen vuoden 2023 talousarviossa kunnallisverokertymäksi arvioitiin noin 10,7 M€. Lokakuun 2023 toteutuman ja verokehikon perusteella kertymä tulee olemaan suurempi. Talousarviota 2023 laadittaessa noudatettiin varovaisuusperiaatetta. Ennustekehikon mukaan kertymä voi olla jopa 12,2 M€. Vuoden 2023 kunnallisverokertymä on oletettua suurempi, koska tammikuun 2023 tilitykset kunnille tehtiin vielä vanhoilla korkeammilla kunnallisveroprosenteilla.

Vuoden 2024 kunnallisverotuotoksi on arvioitu 11,52 M€, kaupunginvaltuuston 13.11.2023 vahvistaman 9,20 % mukaisesti.

Kunnallisverotuloarvio perustuu pääpiirteissään seuraaviin omiin ja verokehikon olettamuksiin:

a) Kunnan asukasluku pienenee noin 90-110 hlöä/v ja on 31.12.2023 noin 6800.

b) Ansiotulojen kasvuksi on arvioitu noin 3-3,5 %, asukasluvun laskun myötä niiden kasvu on noin 2,1 %.

Yhteisövero

Vuoden 2023 yhteisöverokertymäksi arvioitiin 1,25 M€. Lokakuun 2023 toteutuneen ja ennustekehikon mukaan kertymä tulee toteumaan melko tarkasti ja olisi yhteensä 1,3 M€.

Vuoden 2024 yhteisöverotuloksi on arvioitu ennustekehikon mukaisesti 1,1 M€. Ennuste pohjautuu valtakunnalliseen arvioon, jonka mukaan vuoden 2024 yhteisöverokertymä on koko maassa 7,84 Mrd euroa eli lähes sama kuin vuoden 2022 arvio. Yhteisöverot tilitetään kunnille jako-osuuksien mukaan. Vuoden 2024 jako-osuudet pohjautuvat kokemäkeläisyritysten vuosien 2021 ja 2022 suhteelliseen osuuteen koko maan yritysten tulokista.

Kokemäen kaupungin yhteisöveron jako-osuus vuodelle 2024 tulee olemaan 0,000545705 eli 0,545 promillea kunnille tilitettävästä 1,86 Mrd eurosta. Jako-osuus on ollut laskeva viimeisen kymmenen vuoden aikana. Vuonna 2014 jako-osuuden arvo oli 0,000981144 eli 0,981 promillea. Vuoden 2014 jako-osuudella vuoden 2024 yhteisöverokertymä olisi noin 1,84 M€ eli 0,7 M€ nyt budjetoitua suurempi.

Kiinteistövero

Vuoden 2023 kiinteistöverotulokertymäksi on arvioitu 2,68 M€. Kertymä tulee olemaan noin 0,1 -0,15 M€ alle arvion. Kertymää laskee olennaisesti yhden suuren veronmaksajan vero-oikaisu, joka johdosta vanhoja veroja oikaistiin Kokemäen osalta 0,25 M€.

Vuoden 2024 kiinteistöverokertymäksi on arvioitu 2,83 M€. Kiinteistöveroprosentit ovat samasuuruiset kuin edellisvuosina maa-alueen yleistä kiinteistöveroprosenttia lukuun ottamatta.

Kiinteistöveron suhteellinen painoarvo on kasvanut sote-uudistuksen myötä. Aiemmin kiinteistöverokertymä oli noin 10 % kaupungin kaikista verotuloista. Sote-uudistuksen myötä kiinteistöveron suhteellinen osuus tulee olemaan vuoden 2024 talousarviossa noin 18,5 % kaikista verotuloista. Kiinteistöveron suhteellinen osuus kasvoi, koska sote-uudistuksen johdosta kuntien tuloveroprosenteista leikattiin 12,64-prosenttiyksikköä pois ja yhteisöveron jako-osuus pieneneväksi noin 30 %.

Vuonna 2022 aloitettua kiinteistötietokannan selvitys –nimistä hanketta, jonka tavoitteena on saada selville kaupungin ja verottajan kiinteistötietokantojen eroavaisuudet, jatketaan vuoden 2024 aikana. Vuoden 2024 talousarvion käyttötalouso-osassa on 70 000 määrärahavaraus, jonka mukaisesti tietojen päivittämistä jatketaan kaupunginhallituksen keväällä 2023 päättämällä Säpilänniemen alueella.

3.3.5 Valtionosuudet

Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM) ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta (OKM). Peruspalveluiden valtionosuus koostuu varsinaisesta valtionosuudesta ja verotulomenetyksen korvaus –nimisestä valtionosuudesta. Verotulomenetyksen korvauksella tarkoitetaan niitä valtionosuuksia, jotka valtio korvaa kompensationsa kunnallisverotukseen tehdyistä valtion päättämistä vähennyksistä.

Vuoden 2023 talousarviossa varauduttiin yhteensä 3,9 M€ valtionosuuksiin. Valtionosuuspäätösten ja siihen myöhemmin tehtyjen tarkennusten perusteella valtionosuuksia kertyy noin 100 000 euroa enemmän. Lukion

oppilasmäärän suhteellisen suuri vuosittainen vaihtelu noin 20 oppilasta/vuosi vaikuttaa olennaisesti opetus – ja sivistystoimen negatiivisen valtionosuuden määrään.

Vuoden 2024 valtionosuudet tulevat olemaan noin 2,77 M€ eli 1,2 M€ (-30%) pienemmät kuin vuonna 2023. Valtionosuuksia pienentävät sote-siirtolaskelman tarkentuminen, vuonna 2023 liikaa maksetun valtionosuuden takaisin maksu sekä valtionosuslaskelmiin sisältyvä vähäinen indeksileikkaus. Valtionosuuksien laskuun vaikuttaa myös kunnan asukasmäärän sekä oppilas- ja opiskelijamäärien aleneminen.

Vuoden 2024 valtionosuuksien arvioinnissa tapahtui marraskuun 2023 lopussa kunnallishallintoa kohahduttanut noin 400 M€ leikkaus (noin 80 €/asukas), joka sittemmin siirrettiin vuosille 2025 -2027.

Sote-toimintojen siirto kunnilta valtiolle tuli tehdä kustannusneutraalisti siten, että valtiolle siirtyi kustannuksia yhtä paljon kuin tulojakin (=kuntien veroprosentin leikkaus + sotesidonnaisten valtionosuuksien leikkaus + yhteisöveron leikkaus.) Siirtyvien kustannusten tarkastelujaksona oli vuoden 2021 ja 2022 toteutuneet kulut. Marraskuun 2023 aikana ilmeni, että vuoden 2022 lopulliset sote-kustannukset olivat huomattavasti arvioitua suuremmat ja että kuntien vuoden 2022 verotulopohja jäi arvioitua pienemmäksi. Koska valtiolle siirrettävien tulojen ja menojen tuli olla yhtä suuret ja koska kuntien verotuloprosenttileikkaus (-12,64%) oli jo lopullinen eikä siihen voitu enää puuttua, tuli tulojen ja menojen tasaus toteuttaa voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti valtionosuuksien kautta.

Vuoden 2024 peruspalveluiden valtionosuudet on arvioitu tarkalleen valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton lukujen perusteella nykylainsäädännön mukaisesti.

3.3.6 Rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuotot ja kulut on arvioitu kuluvan vuoden toteutumien ja toiminnan jatkuvuuden perusteella. Korkotuottoihin on kirjattu tytäryhtiöille myönnettyjen antolainojen korkotulot ja muihin rahoitustuloihin takauksiin liittyvät provisiotulot. Korkokuluissa on huomioitu korkotason nousu ja korkokulujen määräksi on arvioitu noin 495 000 euroa. Vanhojen kiinteäkorkoisten lainojen korkoprosentti on 0,5 % ja uusien nostettavien lai-

nojen koroksi on laskettu 3,5 %. Korkomäärää arvioitaessa on olettamuksena pidetty, että kaikki investointiosaan kirjatut hankkeet toteutuvat, myös ehdolliset.

Poistot ja arvonalentamiset

Suunnitelman mukaiset poistot on arvioitu käyttöomaisuuskirjanpidon mukaisina. Poistojen määräksi on arvioitu 2,3 M€. Arvio mahdollistaa noin 0,1 M€ suuruisten poistojen tekemisen, jolloin tase-arvoltaan liian suurien rakennusten tai muiden kohteiden arvoja kirjataan alas.

3.3.7 Tilikauden tulos

Vuosikate on talousarviossa 1,67 M€ ja se ei riitä kattamaan vuoden 2024 suunnitelmanmukaisia poistoja ja arvonalentumisia, joiden määräksi arvioitu olevan 2,3 M€. Tilikauden tulos olisi siten noin 0,64 M€ alijäämäinen.

3.4 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	TA 2023	TA 2024	MUUTOS
TOIMINTATUOTOT	4 860 640	5 106 064	5,0
Myyntituotot	565 790	388 834	-31,3
Maksutuotot	681 500	570 200	-16,3
Tuet ja avustukset	354 000	436 500	23,3
Vuokratulot	-17 000	0	-100,0
Muut toimintatuotot	1 934 350	2 220 150	14,8
Sisäiset tuotot	1 342 000	1 490 380	11,1
TOIMINTAKULUT	-20 906 671	-21 260 415	1,7
Henkilöstökulut	-12 737 754	-12 962 429	1,8
Palveluiden ostot	-3 785 579	-3 558 440	-6,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 833 018	-2 013 485	9,8
Avustukset	-702 500	-737 480	5,0
Vuokramenot	17 000	0	-100,0
Muut toimintakulut	-522 820	-498 200	-4,7
Sisäiset menot	-1 342 000	-1 490 380	11,1
TOIMINTAKATE	-16 046 031	-16 154 351	0,7
VEROTULOT	15 130 000	15 470 000	2,2
Kunnallisvero	11 200 000	11 520 000	2,9
Kiinteistövero	2 680 000	2 850 000	6,3
Yhteisövero	1 250 000	1 100 000	-12,0
VALTIONOSUUDET	3 925 000	2 778 000	-29,2
RAHOITUSTUOTOT- JA KULUT	-181 800	-414 100	127,8
Korkotuotot	81 000	80 000	-1,2
Muut rahoitustuotot	11 500	9 700	-15,7
Korkokulut	-266 000	-494 500	85,9
Muut rahoituskulut	-8 300	-9 300	12,0
VUOSIKATE	2 827 169	1 679 549	-40,6
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 200 000	-2 300 000	4,5
TILIKAUDEN TULOS	627 169	-620 451	-198,9

Toimintakate osoittaa varsinaisen tuloksen ennen rahoituseriä ja poistoja. Vuosikate osoittaa riittääkö kaupungin tulorahoitus kattamaan investointitoiminnasta aiheutuvat rakennusten/rakennelmien eli pysyvien vastaavien poistot. Vuosikate siirtyy rahoituslaskelmaan ja sillä pyritään kattamaan tulevia investointeja.

3.5 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA (1 000 €)	TA 2023	TA 2024
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	2 827	1 680
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-4 301	-5 629
Rahoitusosuudet investointimenoihin	197	195
Käyttöomaisuuden myyntituotot	0	0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA	-1 277	-3 754
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 500	6 300
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 200	-2 730
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutos	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	0	0
Korottomien velkojen muutos	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 300	3 570
RAHAVAROJEN MUUTOS	23	-184
Lainamäärä, euroja	23 200 000	25 070 000
Lainamäärä/asukas; euroja	3 412	3 687

Rahoituslaskelmassa osoitetaan, miten toiminta rahoitetaan. Toiminnan ja investointien rahavirta osoittaa rahoituksen riittävyyden nettoinvestointien rahoittamiseen. Jos ko. rahavirta on negatiivinen, se osoittaa, että kunta joutuu ottamaan lainaa investointien rahoittamiseen. Rahoituksen rahavirta osoittaa, antaako kunta uusia antolainoja, kuinka paljon kunta ottaa uusia lainoja ja paljonko vanhoja lainoja maksetaan pois.

Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirran yhteismäärä osoittaa kaupungin maksuvalmiuden muutoksen.

3.6 Talousarvioon sisältyvät palvelutarjonta- tai muut huomioitavat muutokset

Kaupungin eri yksiköiden toiminnassa tapahtuu muutoksia, jotka johtuvat toiminnan tehostamisesta, lakimuutoksista, erilaisten käytäntöjen muutoksista, erilaisten palvelua tukevien ohjelmistojen käyttöönotosta tai ei-olennaisien talousarviomäärärahojen muutoksista. Vuoden 2024 talousarvio sisältää määrärahat nykyisten toimintojen turvaamiseksi.

Varsinaisia uusia olennaisia palvelutarjontaan sisältyviä toimintoja lisääviä tai supistavia esityksiä talousarvio ei sisällä.

Kokemäen kaupunki ja yhdysvaltalaisyritys Æsir Technologies Inc. ovat 10.10.2021 solmineet aiesopimuksen, jonka mukaisesti yritys tulee perustamaan Kokemäelle akkumateriaalitehtaan ja sen jälkeen varsinaisen akkutehtaan. Keväällä 2022 tarkentuneiden suunnitelmien mukaan yhtiö tulisi kuitenkin ensin rakennuttamaan akkutehtaan. Kaupunki on vuoden 2022 aikana tehnyt useita maa-alueiden hankintoja, jotka mahdollistavat akkutehtaan sijoittautumisen Kokemäelle. Samoin kaupunki on varautunut hankkeen toteuttamiseen kaavoitusratkaisuin. Kaupungin maa-alueiden hankintakulut ovat olleet noin 1,2 M€ ja hankkeen käyttötalouden lisä kustannukset noin 0,1 M€.

Hankkeen toteuttamisen edellyttämät rahoituspäätökset ovat talousarvion laadintavaiheessa avoinna. Investointiosassa on puolestaan määrärahavaroja Kirkkokallion asemakaava-alueen töiden toteuttamiseksi. Ehtona on maininta ”edellyttää alueelle suunnitellun suurteollisuushankkeen toteutumista”

Vuoden 2023 alusta toteutettu sote- palveluiden siirto kuntayhtymältä edelleen hyvinvointialueelle, on ollut valmistelukokonaisuus, jonka valmistelussa yleishallinnon ja teknisen osaston viranhaltijat ovat olleet mu-

kana. Hyvinvointialueen syksyllä 2023 tiedoksi merkitsemä palvelurakenneselvitys on vaikuttanut olennaisesti kaupunginhallinnon työskentelyyn. Vuoden 2024 talousarviossa ei ole tehty asiakokonaisuuden tiimoilta määrärahamuutoksia.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan talousarviossa on huomioitu muutokset jotka aiheutuivat 1.8.2023 lukien voimaan tulleesta organisaatiomuutoksesta.

Teknisen ja ympäristölautakunnan toimialalla ei ole suunnitteilla palvelutarjontaan liittyviä olennaisia muutoksia. Suunnitellun akkumateriaali- ja akkutehtaan toimintaedellytysten suunnittelu on viety niin pitkälle kuin se on mahdollista ilman sitovia päätöksiä.

Yksityistieavustusmäärärahoja on budjetoitu 110 000 euroa eli 10 000 edellisvuotta enemmän.

3.7 Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot	Toimintakate
	N / B	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio
		Menot	Tulot	Kate/jäämä
KÄYTTÖTALOUSOSA				
Yleishallinto	B	1 940 710	106 300	-1 834 410
Elinvoimalautakunta	B	976 161	167 064	-809 097
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	B	14 019 705	1 064 000	-12 955 705
Tekninen- ja ympäristölautakunta	B	4 324 338	3 768 700	-555 638
TULOSLASKELMAOSA				
Verotulot	B		15 470 000	15 470 000
Valtionosuudet	B		2 778 000	2 778 000
Poistot ja arvonalentumiset	B	2 300 000		-2 300 000
Korkotuotot	B		80 000	80 000
Muut rahoitustuotot	B		9 700	9 700
Korkokulut	B	494 500		-494 500
Muut rahoituskulut	B	9 300		-9 300
INVESTOINTIOSA				
Aineettomat hyödykkeet	B	185 000		-185 000
Maa- ja vesialueet	B	110 000		-110 000
Rakennukset	B	815 000		-815 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	4 051 000		-4 051 000
Koneet ja kalusto	B	70 000		-70 000
Sijoitukset / Kuntayhtymäosuudet	B	202 500		-202 500
RAHOITUSOSA				
Antolainasaamisten lisäys	B	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	B	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		6 300 000	6 300 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	2 730 000		-2 730 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B	0	0	0
Oman pääoman muutokset	B	0	0	0
KAIKKI YHTEENSÄ				-2 484 450

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

B = bruttomääräraha/-tuloarvio

4 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

4.1 Positiivisen kuntakuvan luominen

Tavoite	Toimenpiteet	Arviointimitari	Huomioitavaa 2024	Vastuutaho
Kokemäki näky- ulospäin positiivisesti eri alustoilla.	Yksiköt tekevät positiivisen mainoksen omasta yksiköstään. Eri yksiköissä tuotetaan enemmän materiaalia someen. Bloggaajien/somevaikuttajien hyödyntäminen osaksi viestintää.	Sosiaalisen median kanavien seuraajien määrä sekä reagoitien määrä. Yhteistyö bloggaajan/somevaikuttajan kanssa alkanut.	Parannetaan ja lisätään edelleen sosiaaliseen mediaan tuotettua aineistoa mm. yhteistyössä viestintä- ja markkinointisuunnittelijan kanssa	Hallintojohtaja/osastopäälliköt
Parannamme Kokemäen työnantajamielikuvaa.	Yksiköissä otetaan teemaksi käsitellä positiivisen viestinnän onnistumisia.	Asiakaspalautekyselyn tulokset.	Yhteistyössä viestintä- ja markkinointisuunnittelijan kanssa	Osastopäälliköt
Kehitämme henkilöstön viestintäosaamista.	Viestintäkoulutus koko henkilöstölle (mitä ja miten viestitään).	Palautekoulutuksesta.		Hallintojohtaja
Lisäämme kaupungin viihtyisyyttä ja kehitämme ympäristökuvaa.	Aloitamme toriyhteistyön alueen toimijoiden kanssa. Puhtaat kadut, siisti ympäristö, kauniit istutukset. Tonttitarjonnan markkinointi.	Yhteistyö aloitettu. Kaupunkilaiskysely. Myytyjen tonttien määrä.		Kaupunginjohtaja Katu- ja puistomestari Maankäyttösivöri
Tiivistämme mediayhteistyötä.	Tuotamme positiivisia nostoja lehdistölle viikoittain / lehdistön viikkokatsaus.	Ansaitun julkisuuden määrä.	Viestimme tiedotusvälineille tulevista lautakuntien, hallituksen sekä valtuuston kokouksista. Nostamme esille listalla olevia asioita.	Kaupunginjohtaja ja osastopäälliköt
Osallistamme kuntalaisia aktiivisemmin osallistamistyökalujen avulla.	Osallistamistyökalun käyttöönotto	Kyselyiden määrä.	Otetaan osallistamistyökalu/t käyttöön	Hallintojohtaja/osastopäälliköt

Parannamme satakunnanlaajuista yhteistyötä.	Teemme aiempaa enemmän yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa.		Osastopäälliköt sekä kaupunginjohtaja osallistuvat eri yhteistyötahojen toimintaan	Osastopäälliköt
Kiitämme ja palkitsemme aktiivisia kuntalaisia.	Palkitsemme aktiivisesti toimivia kuntalaisia laadittujen periaatteiden mukaisesti.	Periaatteet laadittu. Palkitsemisiä tehty.		Johtoryhmä
Tasapuolisen ja oikeudenmukaisen kiinteistöietokannan ajan tasalle saattaminen.	Valituilla asuinalueilla toteutetaan kiinteistöietojen tarkistus.	Tehty.		Johtoryhmä.

4.2 Elinkeinorakenteen monipuolistaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Arviointimittari	Huomioitavaa 2024	Vastuutaho
Kehitämme TET-jaksoja.	OpeTETin kehittäminen ja TET-paikkojen esiintuominen.	Kysely opettajille ja oppilaille.	Suunniteltu tehtäväksi lukuvuonna 2024-2025	Yhteiskoulun rehtori
Kehitämme yrittäjyyskasvatusta oppilaitoksissa.	Nuori-yrittäjä ohjelman käyttäminen. Opiskelijoiden harjoitusyrittäjätoiminta (4H, Nuori Yrittäjyys ry.).	Yrittäjyysohjelma käytössä.	Suunniteltu tehtäväksi lukuvuonna 2024-2025	Rehtorit
Kehitämme lukion ja toisen asteen oppilaitosyhteistyötä.	Lisäämme yhteistyötapaamisia ja -tempauksia.	Yhteistyötapaamisten ja -tempauksien määrä.		Lukion rehtori
Varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa tehdään yritysvierailuita.	Keskustelemme yrittäjien kanssa eri yhteistyömahdollisuuksista ja autamme yritysvierailuiden toteuttamisessa.	Yritysvierailujen määrät.	Suunniteltu tehtäväksi lukuvuonna 2023-2024	Varhaiskasvatuspäällikkö, rehtorit
Kehitämme ja ylläpidämme tonttitarjontaa.	Hankimme maa-alueita tonttitarpeeseen ja autamme yrityksiä ja yksityisiä hankkimaan maita myös yksityisiltä markkinoilta.	Tarjolla olevien tonttien määrän kehitys.	Tätä selkeytetään henkilöstöasioiden ja henkilöstön työkuvaselvitysten myötä.	Maankäyttöinsinööri
Lisäämme markkinavuoro-	Päivitämme kaupungin oman hankintaohjeen.	Markkinavuoropuhe- luiden määrä.		Hallintojohtaja

puhelua paikallisten yrittäjien kanssa.				
Lisäämme vuoropuhelua yritysten kanssa.	Elvytämme yrittäjien aamukahviperinteen.	Aamukahvien määrä.		Kaupunginjohtaja
Panostamme osaavan työvoiman saatavuuteen työllisyyspalveluissa.	Teemme aiempaa aktiivisempaa yhteistyötä oppilaitosten kanssa ja panostamme täydennuskoulutuksiin.	Koulutuksiin osallistuneiden asiakkaiden määrä.		Hallintojohtaja
Huomioimme hankinnoissa paikalliset toimijat aiempaa paremmin.	Kaupungin oman hankintaohjeen päivittäminen. Yritysvaikutusten arviointi.	Hankintaohjeen valmistuminen.		Hallintojohtaja
Tuemme yritysmaailmaa ja autamme kehityksessä kohti edelläkävijyyttä.	Nostamme esille uuden kaupan muotoja ja alustataloutta tuemme yrityksiä niihin esimerkiksi koulutuksin.	Koulutuksiin osallistuneiden yritysten määrä.		Kaupunginjohtaja
Sitoutamme alueen työntekijöitä Kokemäkeen.	Työllisyyspalveluissa (TE-palvelut) aktiivisemmin etsitään "puolisolle töitä".	Paikkakunnalle muutaneiden työntekijöiden määrä.		Hallintojohtaja
Kehitämme Pitkäljärven aluetta.	Pitkäljärvityöryhmä aloittaa toimintansa ja laatii alueen kehittämissuunnitelman.	Toiminta aloitettu. Kehittämissuunnitelma tehty.		Rakennusinsinööri ja vapaa-aikapäällikkö
Kehitämme Peipohjan risteysalueen elinkeinotoimintaa.	Kehitämme aluetta yhteistyössä Prizztech OY:n kanssa.	Hankesuunnitelman valmistuminen. Yrityksien lisääntyminen alueelle.		Kaupunginjohtaja
Akkuklusteri.	Akkuklusterin toimintaedellytyksien luominen.	Akkumateriaalitehtaan rakentamisen alkaminen. Alueen kaavoitus valmistuu.		Kaupunginjohtaja
Kehitämme etätömahdollisuuksia.	Kartoitetaan kuntaalaisten tarve etätöpaisteisiin sekä kartoitetaan mahdollisia palveluntarjoajia.	Kartoitus tehty		Kaupunginjohtaja

Kaupungin palveluiden jatkuvuuden turvaaminen.	<p>Palveluiden eri toteuttamismallien kartoittaminen ja toteuttaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -taloushallinto -palkkahallinto -sivistysosaston johtajuusjärjestelmät 	Onko tehty.	Sivistysosaston keskeisin toiminnallinen tavoite vuonna 2023 on uuden johtajuusjärjestelmän käyttöönotto ja siihen liittyvien rekrytointien onnistuminen.	Osastopäälliköt
--	---	-------------	---	-----------------

4.3 Kuntalaisten hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet	Arviointimittari	Huomioitavaa 2024	Vastuutaho
Lähiliikunta- paikkojen kehittäminen	<p>Lähiliikuntapaikkojen kehittämissuunnitelman laatiminen</p> <ul style="list-style-type: none"> -Eriyisten tarpeiden huomioiminen <p>Liikuntapuiston monitoimikentän suunnittelu</p>	<p>Suunnitelmatyö on aloitettu ja lähiliikuntapaikat on inventoitu</p> <p>Tarveselvitys on tehty</p>		<p>Katu- ja puistomestari, vapaa-aikapäällikkö</p> <p>Katu- ja puistomestari, vapaa-aikapäällikkö, sivistysjohtaja</p>
Matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksien kehittäminen ja paikallisten harrastusmahdollisuuksien esille tuominen	<p>Keveyen liikenteen väylien lukumäärän kasvattaminen</p> <p>Harrastekalenterin kehittäminen</p> <p>Toiminnallisen vanhempainiltojen yhteinen malli varhaiskasvatukseen ja koulujen käyttöön</p> <p>Kolmannen sektorin ja kaupungin välisen viestintäyhteistyön kehittäminen</p>	<p>Uusia keveyen liikenteen väyliä on rakennettu.</p> <p>Kehittämistoimet kirjataan</p> <p>Malli on otettu käyttöön kaikissa yksiköissä</p> <p>määrät</p> <p>Kysely kolmannelle sektorille</p> <p>Hankehaku tehty</p>		<p>Tekninen johtaja</p> <p>Kansalaisopiston rehtori, vapaa-aikapäällikkö</p> <p>Rehtorit, päiväkotien johtajat, sivistysjohtaja</p> <p>Vapaa-aikapäällikkö</p> <p>Vapaa-aikapäällikkö</p>

	Haetaan ikäihmisten liikuntaa edistävään hankkeeseen			Vapaa-aikapäällikkö
Ohjatun liikunnan lisääminen varhaiskasvatukseen ja esi- ja alkuopetukseen	<p>Varhaiskasvatuksessa päivän sisään vähintään kaksi tuntia liikuntaa, josta vähintään puolituntia ohjattua</p> <p>Arkiliikunnan ja koulumatkaliikunnan lisääminen kampanjoiden avulla</p>	<p>Vakiinnutettu kaikissa varhaiskasvatuksen yksiköissä, kyllä/ei</p> <p>Kampanjoiden määrä</p>		<p>Varhaiskasvatuspäällikkö, päiväkodin johtajat</p> <p>Rehtorit</p>
Terveellisten ruokatoroitumusten edistäminen	<p>Kansalaisopiston kurssit</p> <p>Toiminnallisissa vanhempainilloissa (varhaiskasvatuksesta perusopetukseen) nostetaan aktiivisesti esille liikuvaa elämäntapaa ja terveellisiä ruokatoroitumuksia</p> <p>Yhteistyön lisääminen Kessoten terveyden edistämisen yksikön kanssa.</p>	<p>Kurssien määrä on kasvanut</p> <p>Iltojen määrä</p> <p>Yhteistyössä toteutetut tapahtumat</p>		<p>Kansalaisopiston rehtori</p> <p>Rehtorit, päiväkodin johtajat</p> <p>Sivistysjohtaja</p>
Mielen hyvinvoinnin rakenteiden kartoittaminen ja luominen käytäväksi Hyvän mielen kunta- hankkeen konseptia	Kerrotaan Kokemäen mielen hyvinvoinnin palvelutarjonnasta.	Some-päivittysten määrä		<p>Sivistysjohtaja, vapaa-aikapäällikkö</p> <p>Sivistysjohtaja, vapaa-aikapäällikkö</p> <p>Vapaa-aikapäällikkö</p>
Kuntalaisien mielen hyvinvoinnin tukeminen	<p>Koulutetaan henkilökuntaa tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamiseen liittyen</p> <p>Kirjataan varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmiin ja koulujen lukuvuosisuunnitelmiin</p>	<p>Käydyt koulutuskerrat</p> <p>Onko lisätty toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmiin</p>		<p>Sivistysjohtaja, rehtorit, varhaiskasvatuksen päällikkö, päiväkodin johtajat</p> <p>Oppilashuollosta vastaava rehtori</p>

	<p>tunne- ja vuorovai- kutus taitojen opet- taminen yksiköit- tään</p> <p>Aktiivinen vaikutta- minen yhdyspintoi- hin, jotta kuraattori ja psykologipalvelut pysyvät ennallaan</p> <p>Avoimen päiväkotii- toiminnan kehittä- minen</p> <p>Yksinäisyyden tor- juntasuunnitelma kiusaamisen vastai- sen suunnitelman yhteyteen</p>	<p>Koulukuraat- torien ja psy- kologien määrän vä- hintään en- nallaan pysy- minen</p> <p>Kysely palve- lua käyttä- neiltä</p> <p>Päivitetty kiusaamisen vastainen suunnitelma /yksikköjä</p>		<p>Rehtorit, päi- väkodin johta- jat</p> <p>Kaupunginjohtaja, sivistys- johtaja ja reh- torit</p> <p>Vapaa-aika- päällikkö</p> <p>Varhaiskasva- tuspäällikkö</p> <p>Rehtorit ja päi- väkodin johta- jat</p>
<p>Syrjäytymisvaa- rassa olevien kuntalaisten ta- voittaminen</p>	<p>Nuorisotyöntekijät jalkautuvat oppilai- toksiin (perusaste sekä toinen aste)</p> <p>Sosiaalisen kuntou- tuksen toimintamal- lien kehittäminen</p> <p>Tuetaan erityisesti niiden 3. sektorin toimijoiden toimin- taedellytyksiä, jotka mahdollistavat ikäntyneiden syr- jäytymisvaarassa olevien kohtaami- sia.</p>	<p>Kysely nuori- sotyön näky- vyydestä kouluissa</p> <p>Sosiaalisen kuntoutuksen asiakkai- den määrä</p> <p>Raportti laaja-alai- selle hyvin- vointiryh- mälle</p>		<p>Vapaa-aika- päällikkö</p> <p>Hallintojohtaja</p> <p>Vapaa-aika- päällikkö</p>
<p>Kulttuurihyvin- voinnin esiin- nostaminen kai- kissa ikäryh- missä</p>	<p>Kulttuurikasvatus- suunnitelma kou- luille</p> <p>Keskustelevien tee- mapiirien järjestä- minen (kirjallisuus, ompelu jne.)</p>	<p>Suunnitelma tehty</p> <p>Järjestetty- jen piirien määrä ja osallistujat</p>		<p>Rehtorit, päi- väkodin johta- jat, kirjaston- johtaja, vapaa- aikapäällikkö</p> <p>Kansalaisopis- ton rehtori, kirjastonjohtaja</p>

	Olemassa olevan kulttuuritoiminnan näkyväksi tekeminen	Some-päivitysten määrä		Vapaa-aikapäällikkö Kirjastonjohtaja
Kaunis, siisti ja toimiva kaupunkiympäristö	Lähiliikuntapaikkojen kehittäminen	Tehdyt kehittämistoimet		Katu- ja puistomestari

4.4 Vihreän siirtymän Kokemäki

Tavoite	Toimenpiteet	Arviointi- mittari	Huomioitavaa 2024	Vastuutaho
Tehostamme kaupungin kierrätystä.	Teemme alkukartoituksen päiväkotien ja koulujen kierrätysmahdollisuuksista. Koulujen ja kaupungin muiden toimipisteiden kierrätysjärjestelmää parannetaan.	Koulujen ja päiväkotien kierrätysmahdollisuudet ovat parantuneet.		Tekninen johtaja, siivostysjohtaja
Vähennämme kaupungin omien kulkuneuvojen ja laitteiden hiilipäästöjä.	Panostamme jatkossa kaupungin käytössä olevien autojen ja työkalujen ympäristöystävällisyyteen.	Hiilipäästöt.	Vuoden 2024 investointiosaan on esitetty määrärahaa sähköauton hankintaan.	Tekninen johtaja
Suosimme lähellä tuotettua ruokaa.	Suosimme lähellä tuotettua ruokaa.	Kouluruoan kotimaisuuden ja paikallisuuden määrä.		Ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö
Parannamme Kokemäen rakennuskannan energiatehokkuutta.	Otamme rakennusten kunnostuksessa huomioon energia-tehokkuuden ja ekologiset lämmitysmuodot.	Lämmitysmuotomuutoksien määrä.	Kahden kohteen muutostyö alkaa 2023	Rakennusinsinööri
Otamme ilmastoteot osaksi jokapäiväistä arkea.	Kartoitamme olemassa olevia hyviä toimintatapoja ja selvitämme tarkemmin, mitä nykytilassa pitäisi vielä muuttaa huomioiden vihreät arvot.	Ilmastosuunnitelman valmistuminen.		Ympäristöasiantuntija
Teemme kestäviä hankintoja.	Huomioimme tuotteiden elinkaaren hankintoja tehtäessä.	Hankintojen määrän muutokset.		Hankintayksikkö

<p>Parannamme kaupungin julkisen liikenteen käyttömahdollisuuksia.</p>	<p>Julkinen liikenne on etenkin koulu- ja työmatkaliikenteen osalta realistinen kulkuneuvovaihtoehto.</p> <p>Parannetaan asemanseudun infrastruktuuria mahdollistaen Kokemäki-Rauma henkilöjunaliikenteen aloittamisen.</p>	<p>Julkisen liikenteen käyttäjämäärämuutokset.</p>		<p>Hallintojohtaja</p>
<p>Kannustamme kaupungin alueella toimivia yhteisöjä mukaan ilmastotalokoiisiin.</p>	<p>Järjestetään yhteisiä koulutuksia yritysten kanssa teemaan liittyen.</p> <p>Kaupungin oman vihreän verkoston kerääminen.</p> <p>Prizztechin hanke.</p>	<p>Yrityksien määrä, jotka ovat lähteneet mukaan ilmastotalokoiisiin.</p>		<p>Kaupunginjohtaja, elinvoimalautakunta</p>
<p>Kokemäen kaupunki mahdollistaa ja kannustaa paikallisia sähköautojen käyttöön.</p>	<p>Kartoitamme mahdollisuutta toteuttaa yhteinen kampanja Kokemäen Sähkön kanssa (sitä kautta mahdollistetaan sähköautojen latauspisteiden hankkiminen yrityksille, yhteisöille ja taloyhtiöille kokonaisuudessaan).</p>	<p>Kaupungissa sijaitsevien sähköautojen määrä.</p>		<p>Kaupunginjohtaja</p>
<p>Brändäämme Kokemäen vihreän siirtymän kaupungiksi.</p>	<p>Viestimme ja markkinoimme, että kaupunki toimii ekologisia periaatteita noudattaen.</p>	<p>Mainoskampanjat.</p>		<p>Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja</p>
<p>Edesautamme kaupungin toimien vihreiden energiamuotojen tuottamista Kokemäen alueella.</p>	<p>Huomioimme mahdollisuuden vihreiden energiamuotojen tuottamiseen kaavoituksessa sekä maankäytössä.</p>	<p>Tarjotut tonnit</p>		<p>Maankäyttöinsinööri</p>
<p>Teemme ympäristövaikutusten arvioinnin näkyväksi päätöksenteossa.</p>	<p>Asiahallintajärjestelmään lisätään oma osuus ympäristövaikutusten arvioinnille.</p>	<p>Tehtyjen ympäristövaikutusten arviointien määrä.</p>		<p>Kaikki päätöksiä tekevät esimiehet</p>

<p>Tuemme edullisen ja ympäristöystävällisen energian saantia.</p>	<p>Tuemme kaavoituksessa uusiutuvien energiamuotojen rakentamista.</p> <p>Tarjoamme asiantuntijapalvelua alueen yritysten ympäristöystävällisten energiamuotojen hyödyntämiseen.</p>	<p>Toteutunut.</p>		<p>Maankäyttöinsinööri ja Prizztech Oy</p>
--	--	--------------------	--	--

5 HENKILÖSTÖ

5.1 Talousarvioon sisältyvät henkilöstömuutokset

Yleishallinto

- ei muutoksia

Elinvoimalautakunta

- ei muutoksia

Sivistys- hyvinvointilautakunta

- luokanopettajan viran (0320-010) muuttaminen erityisluokanopettajan viraksi 1.8.2024 alkaen
- varhaiskasvatuksen opettajan toimen perustaminen 1.8.2024 alkaen, ensisijainen sijoituspaikka Kokemäen yhtenäiskoulun Tuomaalan toimipiste.
 - o Toimen perustaminen mahdollistaa täydentävän varhaiskasvatuksen palveluiden tarjoamisen Tuomaalan toimipisteessä. Toimen perustamisen kustannusvaikutuksen arvioidaan olevan vähäinen

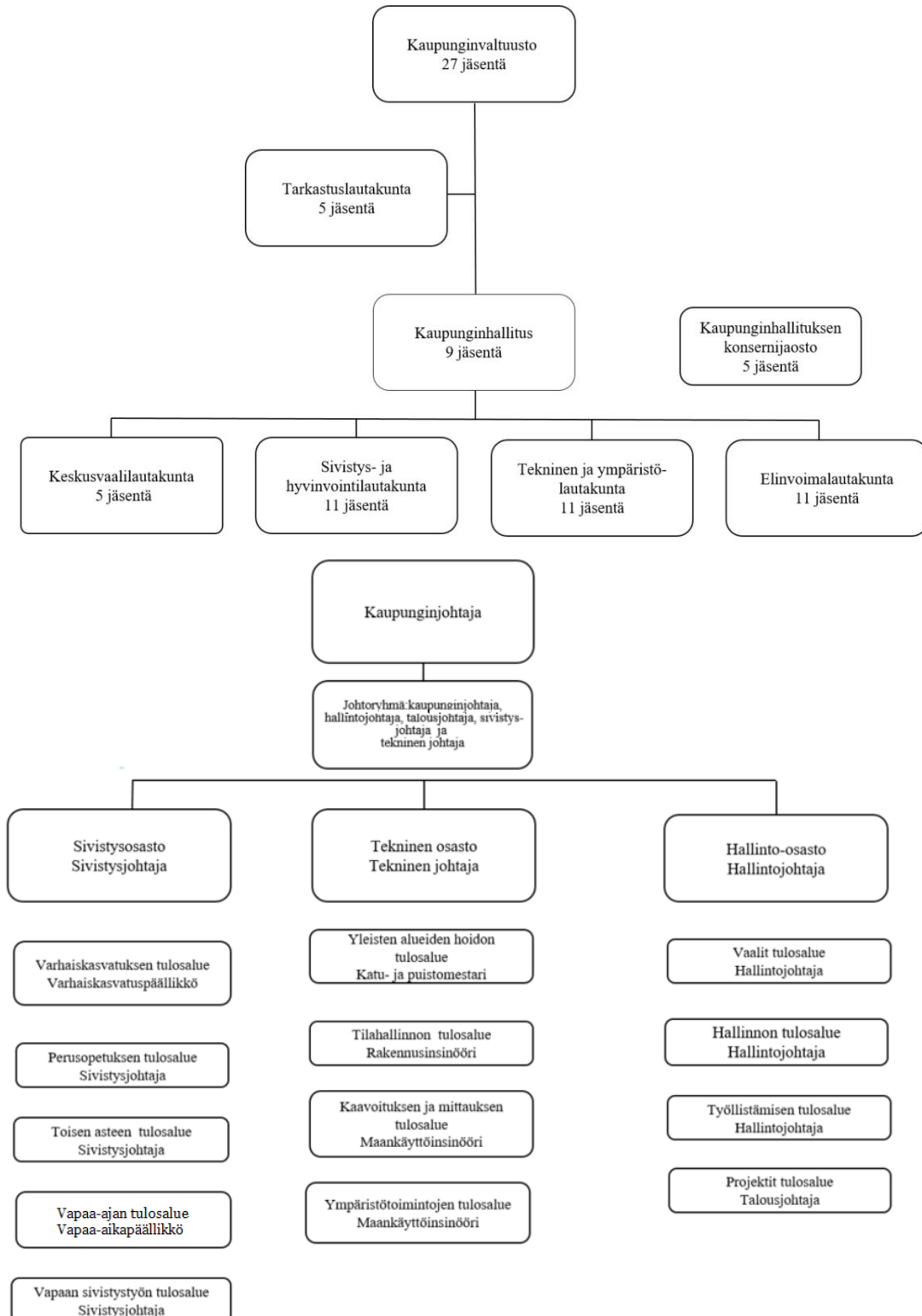
Edellä mainituilla järjestelyillä koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajatarpeen arvioidaan vähenevän.

Tekninen – ja ympäristölautakunta

- ei muutoksia

Edellä mainittujen lisäksi talousarvio sisältää useita henkilöstömääräramuutoksia, jotka johtuvat palveluiden tarvitsijoiden määrän muutoksista tai toiminnallisista muutoksista. Tällaisia ovat esim. perusopetuksen oppilasmäärämuutokset ja opetusryhmien määrien muutokset samoin kuin rakennusvalvonnassa jatkuva vanhojen rakennuslupien dokumentointi sähköiseen muotoon. Työtä on tehty aiemmin osittain työvoimahallinnon kautta rahoitettuna.

5.2 Luottamushenkilö- ja henkilöstöorganisaatio 1.1.2024

6 TALOUSSUUNNITELMA

6.1 Yleisperustelut

Kuntalain 110 §:ssä säädetään taloussuunnitelmasta. Taloussuunnitelman osat ovat talousarvion rakennetta noudattaen:

- käyttötalous- ja taloussuunnitelma
- investointi- ja rahoitussuunnitelma

Kuntalain mukaan valtuuston on talousarviota hyväksyessään hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma ovat laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

6.2 Talouden tasapainotus

Kuntalain talouden tasapainotussäännöstö tarkentui ja tiukentui uuden kuntalain myötä 1.5.2015 alkaen. Alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu niin, että alijäämä tulee kattaa määräajassa eikä kattamista voida enää siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli. Samalla erillisestä toimenpideohjelmasta luovutaan ja yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään jatkossa taloussuunnitelmassa.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Usealle vuodelle ulottuvat talouden tasapainottamistoimenpiteet tarkistetaan ja hyväksytään vuosittain talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Talousarvioon ja -suunnitelmaan otettavat toimenpiteet on esitettävä yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina.

Kokemäen kaupungin taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Näin ollen kuntalain 110 § 3 momentin alijäämän kattamisaikavelvoite ei nyt koske Kokemäen kaupunkia.

Vuosien 2024-2026 taloussuunnitelma on laadittu syksyn 2023 aikana käytettävissä olevilla tiedoilla. Nyt käsillä oleva taloussuunnitelma on laadittu siten, että laskelmissa on pyritty saamaan käyttöön olennainen tieto sekä valtiovarainministeriön että kuntaliiton laskelmista.

Vuosien 2024 – 2026 taloussuunnitelma on laadittu seuraavilla toteutumaennusteilla/oletuksilla:

a) toimintakate kasvaa vuosittain noin 3 %.

b) tuloveroprosenttia ei koroteta suunnitelmavuosina

c) asukasmäärän vuosittaiseksi vähennykseksi on arvioitu -90 -100 henkilöä. Arvio perustuu vuosien 2016 -2023 toteutumaan ja tilastokeskuksen laatimaan ennusteeseen. Asukasmäärän vähenemisen myötä vuosittainen ansiotulojen kasvuksi jää noin 1,5 %/v. Mikäli asukasmäärä pysyisi seuraavat kolme vuotta nykyisellä tasolla oli vuosien 2024 – 2026 yhteenlaskettu kunnallisverotulokertymä noin 0,9 M€ nykyistä suurempi.

d) vuodelle 2025 on budjetoitu noin 1,25 M€ menolisäys TE2024 uudistuksen myötä Kokemäelle siirtyvistä työllisyyden hoitoon liittyviä palvelukustannuksia sekä kaupungin vastuulle siirtyviä etuuskorvauksia. Arvio on tässä vaiheessa laskennallinen.

d) kiinteistöverotuottoon saadaan noin 100 000 kasvu vuoteen 2025 mennessä verrattuna vuoden 2022 tasoon

e) valtionosuudet on arvioitu valtionvarainministeriön tietojen pohjalta ja ne pitävät sisällään muun muassa marraskuussa 2023 esitetyn noin 40 €/asukas sisältäneen valtionosuustarkistuksen jaksottamisen vuosille 2025 -2027. Valtionosuuksia lisäävät myös vuodesta 2025 lukien TE-uudistukseen sisältyvät valtionosuudet (laskennallinen arvio).

f) korkotasoksi suunnitelmakaudella on pitkien korkojen osalta arvioitu noin 3,3 %.

Vuosien 2024 -2026 taloussuunnitelma ei täytä Kuntalain 110 § 3 momentin ehtoa ("taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen"). Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan huomioida talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Taloussuunnitelma voi siten olla alijäämäinen, mutta enintään niin paljon kuin laadintavuoden lopussa arvioidaan kertyvän ylijäämää. Kokemäen kaupungin vuoden 2022 taseessa on kertynyttä ylijäämää noin 4,5 M€ ja vuoden 2023 ylijäämä tulee olemaan noin 1,2 -1,9 M€, joten taloussuunnitelman alijäämä voi olla yhteensä 5,7 – 6,4. Vuosien 2024 -2026 alijäämäennuste on taloussuunnitelmassa 4,1 M€.

Suunnitelmaa laadittaessa ei ole otettu huomioon mahdollisia myyntivoittoja tai -tappioita, joita voi syntyä myytäessä käytössä olevia tai käytöstä poistettuja kiinteistöjä ja jotka voivat muuttaa nyt käsitellyssä olevia suunnitelmia olennaisesti. Suunnitelmavuosien osalta huomionarvoinen asia on se, mitä tulee tapahtumaan sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöille, joissa hyvinvointialue on vuokralaisena. Mikäli hyvinvointialueen valtuuston syksyllä tiedoksi merkitsemä palvelurakenneselvitys toteutuu esitetyssä muodossa, tarkoittaa se vuodesta 2025 lukien noin 0,45 M€/v vuokratulomenetystä (terveyskeskus+sosiaalitoimisto) ja vuodesta 2026 lukien edellisten lisäksi noin 0,56 M€/v vuokratulomenetystä(Henrikinhovi) Mainittuja tulomenetykslukuja ei ole otettu huomioon taloussuunnitelmassa, koska niiden toteutuminen on talousarvion laadintavaiheessa epävarmaa.

Kaupunginvaltuusto on 16.9.2019 hyväksynyt kaupungin kiinteistöstrategian. Strategian mukaan kaupungilla on omistuksessaan liikaa rakennuksia. Yleisellä tasolla voi todeta, että luovutettavien/myytävien/purettavien rakennusten tasearvot ovat korkeampia kuin niistä saatavat myyntitulot, jolloin ko. rakennuksista joudutaan tekemään alaskirjauksia.

Suunnitelmakauden 2024-2026 bruttoinvestoinnit ovat yhteensä 13,0 M€ eli huomattavan paljon. Koska käyttötaloudesta ei kerry vuosikattetta tarpeeksi investointien rahoittamiseksi, joutuu kaupunki rahoittamaan investoinnit velkarahoituksella. Kaupungin velkamäärä kasvaa suunnitelmakaudella. Vuoden 2022 tilinpäätöksen 21,9 M€ lainamäärä kasvaa noin 8,55 M€ ja lainoja olisi yhteensä suunnitelmakauden lopussa noin 30,4 M€.

Investointien määrää ja kohteita laskettaessa on huomioitava, että investointisuunnitelmaan sisältyy kohteita, joiden toteutumiseen on asetettu jokin ehto. Näitä ehdollisia investointeja on suunnitelmakaudella kaikkiaan 5,6 M€. Suurin ehdollinen investointikohde on Kirkkokallion asemakaava alueella suunniteltu suurteollisuushanke (akkutehdas). Hankkeen toteuttamiseen on varauduttu 3,5 M€ määrärahoihin.

Sote-uudistuksen johdosta kaupungin toimintatulot, verotulot ja valtionosuudet pienenevät olennaisesti. Kaupungin vieraan pääoman määrä ei sen sijaan vähene. Tämä tulee olennaisesti muuttamaan kaupungin investointien rahoitusrakennetta ja riskinsietokykyä. Jatkossa investointien rahoituksen tulee perustua entistä enemmän tulo-rahoituksen kautta kertyvällä rahoituksella lainarahoituksen sijaan.

6.3 Laskelmat

TULOSLASKELMA (1 000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	6 140	4 861	5 106	5 106	5 106
Myyntituotot	858	566	389		
Maksutuotot	712	682	570		
Tuet ja avustukset	1 272	354	437		
Vuokratulot	1 744	-17	0		
Muut toimintatuotot	192	1 934	2 220		
Sisäiset tuotot	1 362	1 342	1 490		
TOIMINTAKULUT	-52 868	-20 908	-21 258	-23 253	-23 951
Henkilöstökulut	-13 382	-12 738	-12 962		
Palveluiden ostot	-34 831	-3 786	-3 558		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 969	-1 833	-2 013		
Avustukset	-748	-703	-737		
Vuokramenot	-237	17	0		
Muut toimintakulut	-338	-523	-498		
Sisäiset menot	-1 362	-1 342	-1 490		
TOIMINTAKATE	-46 728	-16 047	-16 152	-18 147	-18 845
VEROTULOT	28 011	15 130	15 470	15 948	16 209
Kunnallisvero	23 222	11 200	11 520	11 890	12 128
Kiinteistövero	2 733	2 680	2 850	2 911	2 911
Yhteisövero	2 056	1 250	1 100	1 147	1 170
VALTIONOSUUDET	21 037	3 925	2 778	3 701	3 758
RAHOITUSTUOTOT- JA KULUT	98	-181	-414	-599	-739
Korkotuotot	11	1	80	80	80
Muut rahoitustuotot	186	92	10	10	10
Korkokulut	-91	-266	-495	-680	-820
Muut rahoituskulut	-8	-8	-9	-9	-9
VUOSIKATE	2 418	2 827	1 682	903	383
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 846	-2 200	-2 300	-2 350	-2 400
SATUNNAISET ERÄT	-17	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	555	627	-618	-1 447	-2 017
KUMULATIIVINEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	5 477	5 205	4 584	3 136	1 119

BUDJETILUVUT HALLINTOKUNNITTAIN JA SITOVUUSTASOITTAIN (1 000 €)

	TULOT 2023	MENOT 2023	TULOT TA 2024	MENOT TA 2024	NETTO 2023	NETTO TA 2024	MUUTOS %
Yleishallinto	78	-2 008	106	-1 941	-1 930	-1 834	-4,9
Vaalit	15	-28	38	-40	-13	-2	-84,9
Eri toimielimet	39	-851	51	-836	-812	-785	-3,3
Hallinto-osasto	6	-713	6	-646	-707	-640	-9,5
Muut palvelut	14	-210	7	-216	-196	-209	6,3
Sisäiset palvelut	4	-166	4	-169	-162	-165	1,5
Projektit	0	-40	0	-35	-40	-35	-12,5
Elinvoimalautakunta	170	-939	167	-976	-769	-809	5,2
Elinvoimapalvelut	0	-184	3	-181	-184	-178	-3,6
Työllistäminen	102	-666	106	-686	-564	-580	3,0
Nuorten työpaja	68	-90	58	-109	-22	-51	137,6
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	1 327	-13 845	1 064	-14 019	-12 518	-12 955	3,5
Hallinto	0	-470	0	-480	-470	-480	2,1
Varhaiskasvatus	330	-3 316	177	-3 791	-2 986	-3 614	21,0
Perusopetus	689	-7 425	503	-7 262	-6 736	-6 759	0,3
Toisen asteen koulutus	44	-1 119	127	-1 020	-1 076	-893	-17,0
Kansalaisopisto	59	-215	45	-284	-156	-239	52,7
Musiikillinen koulutus	0	-64	0	-52	-64	-52	-18,8
Liikunta- ja urheilu	105	-589	106	-560	-484	-454	-6,3
Nuorisotoimi	70	-230	75	-208	-160	-134	-16,7
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	31	-415	31	-363	-384	-332	-13,7
Tekninen- ja ympäristölautakunta	3 285	-4 115	3 769	-4 324	-830	-556	-33,0
Hallinto	0	-318	0	-369	-318	-369	16,1
Kaavoitus- ja mittaus-toimi	59	-318	25	-305	-259	-280	7,9
Yleiset alueet	155	-558	109	-638	-403	-528	31,2
Kiinteistöjen hoito	1 636	-1 039	2 037	-1 053	597	984	64,8
Tilahallintopalvelut	1 357	-1 480	1 495	-1 479	-123	16	-113,4
Ympäristöterveydenhuolto	0	-188	28	-244	-188	-216	15,2
Ympäristötoimi	42	-86	40	-86	-44	-46	4,2
Rakennusvalvonta	37	-130	35	-152	-93	-117	26,5
Käyttötalous yhteensä	4 861	-20 907	5 106	-21 260	-16 046	-16 154	0,7
Yhteiset erät	19 055	-2 382	18 248	-2 714	16 673	15 534	-6,8
Verotulot	15 130	0	15 470	0	15 130	15 470	2,2
Valtionosuudet	3 925	0	2 778	0	3 925	2 778	-29,2
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	0	-182	0	-414	-182	-414	127,8
Poistot	0	-2 200	0	-2 300	-2 200	-2 300	4,5

RAHOITUSLASKELMA (1 000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	2 418	2 827	1 680	902	383
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjausevät	-92	0	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-1 316	-4 301	-5 629	-4 863	-2 510
Rahoitusosuudet investointimenoihin	208	197	195	135	15
Käyttöomaisuuden myyntituotot	108	0	0	0	0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA	1 326	-1 277	-3 754	-3 826	-2 112
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
Antolainasaamisten lisäys	-15	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	2 229	0	0	0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	4 500	6 300	7 000	5 800
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 175	-3 200	-2 730	-3 360	-4 060
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000	0	0	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutos	102	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0
Saamisten muutos	-86	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	640	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 305	1 300	3 570	3 640	1 740
RAHAVAROJEN MUUTOS	21	23	-184	-186	-372
Lainamäärä, euroja	21 900 000	23 200 000	25 070 000	28 710 000	30 450 000
Lainamäärä/asukas, euroja	3 172	3 412	3 687	4 222	4 478

YLEISHALLINTO

KÄYTTÖTALOUSLASKELMA	TA 2023	TA 2024	MUUTOS
Myynti- ja maksutuotot	10 000	11 500	15,0
Tuet ja avustukset	68 000	94 800	39,4
Muut toimintatuotot	0	0	0,0
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>78 000</i>	<i>106 300</i>	<i>36,3</i>
Palkat ja palkkiot	-632 900	-693 900	9,6
Henkilöstösivukulut	-177 685	-169 210	-4,8
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>-810 585</i>	<i>-863 110</i>	<i>6,5</i>
Palveluiden ostot	-1 014 320	-917 100	-9,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 900	-25 200	33,3
Avustukset	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-163 800	-135 300	-17,4
<i>Toimintakulut yhteensä</i>	<i>-2 007 605</i>	<i>-1 940 710</i>	<i>-3,3</i>
TOIMINTAKATE	-1 929 605	-1 834 410	-4,9

ELINVOIMALAUTAKUNTA

KÄYTTÖTALOUSLASKELMA	TA 2023	TA 2024	MUUTOS
Myynti- ja maksutuotot	30 000	52 064	73,5
Tuet ja avustukset	140 000	70 000	-50,0
Muut toimintatuotot	0	45 000	0,0
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>170 000</i>	<i>167 064</i>	<i>-1,7</i>
Palkat ja palkkiot	-288 900	-345 421	19,6
Henkilöstösivukulut	-85 740	-87 603	2,2
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>-374 640</i>	<i>-433 024</i>	<i>15,6</i>
Palveluiden ostot	-77 700	-77 287	-0,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 000	-22 350	-37,9
Avustukset	-386 000	-392 500	1,7
Muut toimintakulut	-65 000	-51 000	-21,5
<i>Toimintakulut yhteensä</i>	<i>-939 340</i>	<i>-976 161</i>	<i>3,9</i>
TOIMINTAKATE	-769 340	-809 097	5,2

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA

KÄYTTÖTALOUSLASKELMA	TA 2023	TA 2024	MUUTOS
Myynti- ja maksutuotot	1 035 800	759 900	-26,6
Tuet ja avustukset	139 000	264 700	90,4
Muut toimintatuotot	152 400	39 400	-74,1
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>1 327 200</i>	<i>1 064 000</i>	<i>-19,8</i>
Palkat ja palkkiot	-7 724 984	-7 854 000	1,7
Henkilöstösivukulut	-1 812 715	-1 792 620	-1,1
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>-9 537 699</i>	<i>-9 646 620</i>	<i>1,1</i>
Palveluiden ostot	-2 964 849	-3 001 800	1,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-900 878	-1 008 885	12,0
Avustukset	-216 500	-223 000	3,0
Muut toimintakulut	-224 780	-139 400	-38,0
<i>Toimintakulut yhteensä</i>	<i>-13 844 706</i>	<i>-14 019 705</i>	<i>1,3</i>
TOIMINTAKATE	-12 517 506	-12 955 705	3,5

TEKNINEN- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

KÄYTTÖTALOUSLASKELMA	TA 2023	TA 2024	MUUTOS
Myynti- ja maksutuotot	1 496 490	1 625 950	8,7
Tuet ja avustukset	7 000	7 000	100,0
Muut toimintatuotot	1 781 950	2 135 750	19,9
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>3 285 440</i>	<i>3 768 700</i>	<i>14,7</i>
Palkat ja palkkiot	-1 567 490	-1 587 130	1,3
Henkilöstösivukulut	-447 340	-432 545	-3,3
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>-2 014 830</i>	<i>-2 019 675</i>	<i>0,2</i>
Palveluiden ostot	-1 053 710	-1 053 133	-0,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-877 248	-957 050	9,1
Avustukset	-100 000	-121 980	22,0
Muut toimintakulut	-69 240	-172 500	149,1
<i>Toimintakulut yhteensä</i>	<i>-4 115 028</i>	<i>-4 324 338</i>	<i>5,1</i>
TOIMINTAKATE	-829 588	-555 638	-33,0

7 INVESTOINNIT

Investointimien määrärahoja on varattu vuodelle 2023 yhteensä 5,5 M€ (netto). Kaupunginhallitus rajasi elokuussa 2022 talouskehystä antaessaan, että investointien määrä vuoden 2023 talousarviossa voi olla enintään 2,5 M€, joten siltä osin annettu kehys on ylitetty. Vuoden 2023 investointeihin sisältyy useita ehdollisia määrärahavarausta. Näiden vuoden 2023 ehdollisten varausten osalta ehtona on joko

- 1) valtionosuuden saaminen hankkeeseen
- 2) valtion osallistuminen yhteishankkeeseen (Satakunnantie)
- 3) hankkeen kokonaisrahoituksen selviäminen (Kirkkokallion asemakaava-alueen työt)
- 4) kaukolämpöliittymien lukumäärän selviäminen 15.2.2024 mennessä Ratalan alueella (hanke jossa mukana kaupunki, Kokemäen Lämpö Oy ja Kokemäen Vesihuolto Oy). Ehtona kohteen "Ratalan alueen katujen uusiminen" on, että alueen kiinteistöistä vähintään 50 % sitoutuu kirjallisesti liittymänsä kaukolämpöverkostoon.

Vuodelle 2024 budjetoitujen ehdollisten investointihankkeiden määrä on noin 3,4 M€.

Suurimmat investointikohteet ovat yhteiskoulun alakerran peruskorjaus, johon on varattu vuodelle 2024 yhteensä 350 000 euroa ja vuodelle 2025 yhteensä 650 000 euroa. Paloaseman peruskorjaamiseen on varattu vuodelle 2024 yhteensä 460 000 euroa. Palosuojelurahasto on vuonna 2023 myöntänyt hankkeeseen 180 000 euron avustuksen.

Suunnitelmakauden investointien määrä on laskeva. Osasyynä tähän on se, ettei rakennusten osalta suunnitelmaan ole kirjattu kaikkia tulevana vuosina tapahtuvia peruskorjauksia/kunnostushankkeita, joita erittäin suurella todennäköisyydellä tulee tapahtumaan. Tulevissa talousarvioissa tulee entistä enemmän keskittyä olemassa olevien rakennusten ja rakenteiden peruskorjauksiin korjausvelan kasvun pienentämiseksi.

Investointikohteiden rahoittamiseksi ja vanhojen pitkäaikaisten lainojen lyhentämiseksi kaupunki joutuu ottamaan uutta lainaa vuonna 2024 kaikkiaan 6,3 M€. Aiemmin nostettujen lainojen lyhennykset ovat 2,7 M€, joten lainamäärä kasvaa.

Talousarviovuoden aikana otettavista uusista lainoista päätöksen tekee kaupunginhallitus. Pitkäaikaisen lainan nostoa voidaan talousarviovuoden aikana korvata lyhytaikaisella rahoituksella markkinatilanne huomioiden. Lainamäärän on arvioitu olevan vuoden 2024 lopussa 25,0 M€ eli noin 3 687 euroa/asukas.

Kokemäen kaupunki

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kustannuspaikka	Investointikohde/hanke perusteluineen	2024	2025	2026
	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
9012	Keskustan osayleiskaava	30 000		
9017	Asemakaavoitus	15 000	15 000	15 000
9060	Rautatieasemakaava	25 000		
9070	Ratahanke	50 000		
9034	Ohjelmistovaraus, <i>varhaiskasvatuksen uusi toiminnanohjausjärjestelmä käytöstä poistuvan tilalle ja palvelimien uusiminen</i>	65 000	20 000	25 000
		185 000	35 000	40 000
	MAA- JA VESIALUEET			
9002	Maa-alueiden myynti	-15 000	-15 000	-15 000
9002	Maa-alueiden osto	125 000	125 000	125 000
		110 000	110 000	110 000
	RAKENNUKSET			
9029	Kiinteistöjen peruskorjausvaraus	90 000	70 000	70 000
9061	Henrikinhovi, kuntosuunnitelman muk. Työt, pesutiloja ym	35 000	35 000	35 000
xxxx	Paloasema, puhdas paloasema	460 000		
	- palosuojelurahaston avustus	-180 000		
	Terveysasema, ulkopuoliset työt		40 000	50 000
xxxx	Uimahalli; <i>Kuntotutkimusten tekeminen kokonaiskuvan saamiseksi uimahallin peruskorjaustarpeista. Uimahallirakennus on valmistunut 1971 ja sen peruskorjaus on valmistunut 2005.</i>	60 000		
	Kauvatsan päiväkotikoulu/ koulurakennus, <i>ikkunoiden uusiminen</i>			80 000
	Lukio, <i>auditorion perusparannussuunnitelman laatiminen</i>		15 000	
	Lukio, <i>ikkunoiden uusiminen</i>		120 000	
	Yhteiskoulu, <i>ikkunoiden ja ulko-ovien uusiminen; Peruskorjauksessa 2005 uusimatta jääneiden ikkunoiden ja ulko-ovien uusiminen energiatehokkuuden parantamiseksi.</i>		25 000	
xxxx	Yhteiskoulu, <i>alakerran peruskorjaus, alustava kustannusarvio</i>	350 000	650 000	
	Vanha yhteiskoulu, <i>Ulkomaalaus, ylläpitomaalaus</i>		90 000	
	Pääkirjasto, <i>henkilökunnan sosiaali- ja työtilat, alkuperäiskunnossa olevien henkilöstötilojen peruskorjaus</i>		80 000	
	Pitkäjärven majan ja saunarakennuksen peruskorjaus		150 000	180 000
	Salonpää; <i>saunarakennuksen perusparannus</i>		15 000	
	Risten koulu, <i>katon uusiminen</i>			160 000
	Tulkkilan koulu, <i>puurakennuksen ulkomaalaus</i>		20 000	
	Tuomaalan koulu, <i>katon uusiminen</i>		120 000	
	Kokemäen päiväkotikoti Villa Vilinä; <i>aurionvalo- ja sadesuoja</i>			40 000
		815 000	1 430 000	615 000

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET				
9200	Katujen rakentaminen ja suunnittelu	120 000	120 000	120 000
9201	Katujen päällystäminen	120 000	120 000	120 000
9202	Katuvalaistuksen uusiminen	40 000	20 000	20 000
9220	Puistojen rakentaminen	20 000	30 000	30 000
9236	Lekokadun rakentaminen	300 000	50 000	
xxx	Kaupungintalon piha-alueen kunnostus	60 000		
9223	Jätevedenpuhdistamo, prosessilaitteet	20 000	20 000	20 000
9043	Sadevesilinjojen uusiminen	30 000	30 000	30 000
9241	Satakunnantien asfaltointi ELY/kaupunki, ehdollinen yhteishanke Elyn kanssa	240 000		
9242	Peipohjan asemaseudun järjestelyt	50 000	50 000	50 000
9271	Kirkkopolon peruskorjaus/liikennejärjestelyt		200 000	
9287	Hulevesien viivytysallas ja huoltotie, edellyttää alueelle suunnitellun suurteollisuushankkeen toteutumista	300 000		
9288	Hulevesiviemärit valtaojien tilalle; edellyttää alueelle suunnitellun suurteollisuushankkeen toteutumista	350 000	350 000	350 000
9289	Teollisuustien (Haanoja-Linjatie), Härkisuontien (53-82) ja Linjatien (40-77) rakentaminen, edellyttää alueelle suunnitellun suurteollisuushankkeen toteutumista	1 900 000		
	Alueen kevyen liikenteen väylä, edellyttää alueelle suunnitellun suurteollisuushankkeen toteutumista			250 000
xxx	Ratalan alueen katujen uusiminen; <i>alustava kustannusarvio</i>	350 000	400 000	50 000
xxx	Opistontie, edellyttää Väyläviraston ratkaisua tasoristeyksestä	60 000		
	Hakatie ja Pyhäkorvantie peruskorjaus		150 000	30 000
	Heikinkatu ja Laurinkatu, asfaltointi		60 000	
	Villiönsuvannon alueen asfaltointi		50 000	
	Raitalankadun rakentaminen		80 000	
	Teljänkadun uusiminen (välillä 10-21)		90 000	
	Piltontien uusiminen (välillä 1-14)		170 000	
	Ranta-Pereentien uusiminen (välillä 1-25)			300 000
	Pitkäjärven yleisurheilukenttä ja tenniskenttä, perusparannus			100 000
xxx	Tulkkilan monitoimikenttä, edellyttää myönteistä valtionavustusta, vuosi 2024 suunnittelumääräraha	25 000	650 000	
	- mahdollinen valtionavustus		-120 000	
	Huoltorakennus monitoimikenttä		350 000	
	Tulkkila -Sali, <i>lattiamateriaalin vaihto</i>			90 000
xxx	Koskenperkaajien muistomerkki, <i>alueen maisemointi ja pienoismallin hankkiminen</i>	16 000		
xxx	Yhteiskoulu, <i>sisäpihan muuttaminen toiminnallisemmaksi</i>	50 000		
	Yhteiskoulu ja vanha yhteiskoulu, <i>lukitusjärjestelmän uusiminen</i>			20 000
		4 051 000	2 870 000	1 580 000
KALUSTO				
xxx	Kaupunginvirasto, kalusto	30 000		
9259	Tekninen kalusto	20 000	60 000	35 000
9262	Ruoka- ja siivouspalvelun kalusto	20 000	20 000	20 000
		70 000	80 000	55 000
KUNTAYHTYMÄOSUUDET				
9018	Saskyn peruspääoman korotukset; 0,35 M€ (2021-25) ja 0,15 M€ (2022-25)	107 500	107 500	
9018	Saskyn peruspääoman korotukset; uusi 0,38 M€ (2023-2026)	95 000	95 000	95 000
		202 500	202 500	95 000
menot		5 628 500	4 862 500	2 510 000
tulot		-195 000	-135 000	-15 000
netto		5 433 500	4 727 500	2 495 000